

**СЕКРЕТАРІАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

вул. Жилянська, 14, м. Київ, 01033, тел. (044) 238-11-19, факс 238-13-37
web: <http://www.ccu.gov.ua>

№ _____

На № _____ від _____

ЩЕРБАТА Н. М.

вул. Пирогова, буд. 107-А, кв. 82,
м. Вінниця,
21037

e-mail: <foi+request-76443-
dfb10964@dostup.pravda.com.ua>

Шановна Наталю Михайлівно!

За результатами розгляду запиту на інформацію, надісланого до Конституційного Суду України на електронну скриньку zaput@ccu.gov.ua 4 жовтня 2020 року о 17:47 (далі – запит), повідомляємо таке.

Відповідно до пункту 112 Інструкції з діловодства у Конституційному Суді України, затвердженої Розпорядженням Голови Конституційного Суду України від 18 березня 2019 року № 33/1/2019-ОД зі змінами (далі – Інструкція), запити на інформацію реєструються невідкладно у день надходження, а запити, що надійшли після 17:00, реєструються до 11:00 наступного робочого дня. Ваш запит зареєстрований в Системі електронного документообігу LS Docs у Конституційному Суді України (далі – СЕД) 5 жовтня 2020 року за вхідним номером 18/320-п.і. (копія додається). Про отримання запиту, його вхідний номер та дату реєстрації Вам було повідомлено електронною поштою 5 жовтня 2020 року о 11:15 (копія відправлення додається).

Щодо питань, порушених у пунктах 4.1. та 4.3. запиту, інформуємо про таке.

Повноваження та порядок діяльності Конституційного Суду України (далі – Суд) визначено Конституцією України та Законом України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136–VIII (далі – Закон № 2136). Організація внутрішньої роботи Суду та правила процедури розгляду ним справ устанавлюються Регламентом Суду, ухваленим на спеціальному пленарному засіданні Суду Постановою Суду від 22 лютого 2018 року № 1-пс/2018 (далі – Регламент).

Подання особою конституційних скарг до Суду через засоби електронного зв'язку (офіційну скриньку електронної пошти Суду inbox@ccu.gov.ua) Законом не передбачено, адже відповідно до частини першої статті 57 Закону конституційні скарги до Суду надсилаються поштою або подаються безпосередньо до Секретаріату Суду.

Загальні вимоги щодо ведення діловодства в Суді, зокрема правила приймання, реєстрації та оформлення документів, що передаються електронними засобами зв'язку (електронною поштою, факсом тощо) установлені Інструкцією (не розміщена на офіційному вебсайті Суду ccu.gov.ua).

Зазначаємо, що „конституційна скарга № 2“ щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) положень статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) та частини тринадцятої цієї статті; частин сьомої, восьмої, десятої статті 44; частини шостої статті 346 Кодексу „в сукупності“ з частинами першою, другою, четвертою статті 347 Кодексу; підпункту 15.1, абзацу другого підпункту 15.16 підпункту 15 пункту 1 розділу VII „Перехідні положення“ Кодексу, надійшла на офіційну скриньку електронної пошти Суду inbox@ccu.gov.ua 29 вересня 2020 року о 18:21, відповідно до пунктів 143, 144 Інструкції зареєстрована в установленому порядку 30 вересня 2020 року за вх. № 18/469 та передана до Відділу попередньої перевірки конституційних скарг для перевірки на відповідність її за формою вимогам, установленим статтями 55, 56, частиною першою статті 74 Закону № 2136 в порядку, визначеному Регламентом.

За результатами попередньої перевірки конституційної скарги відповідно до абзацу першого частини третьої статті 57 Закону № 2136, пункту 1 § 40 Регламенту керівник Секретаріату Суду листом від 2 жовтня 2020 року вих. № 004-018-18/4082 повернув конституційну скаргу як таку, що за формою не відповідає вимогам Закону № 2136. Зазначений лист надіслано 5 жовтня 2020 року рекомендованим листом (трек-номер № 0103324905255) на вказану Вами в конституційній скарзі адресу зареєстрованого місця проживання: вул. Пирогова, буд. 107-А, кв. 82, м. Вінниця, 21037 з доданим до нього оригіналом конституційної скарги, а тому надати належну засвідчену копію конституційної скарги не вбачається за можливе. Крім того, 5 жовтня 2020 року на електронну адресу natanaza@gmail.com надіслано файл сканованого листа, до якого також додано файл сканованої першої сторінки конституційної скарги з відміткою про вхідний реєстраційний номер та дату реєстрації (копія відправлення додається).

До запитуваної інформації у пункті 4.2. слід зазначити наступне.

Розпорядженням Голови Суду від 28 грудня 2019 року № 136/1/2019-ОД (копія додається) у Суді введено в експлуатацію СЕД, забезпечено створення та рух документів постійного зберігання, а також документів, що стосуються конституційного провадження одночасно в паперовій та електронній формі.

На сьогодні Суд, на жаль, не має технічної можливості приймати електронні документи та їх засвідчувати електронною печаткою відповідно до

вимог Закону України „Про електронні документи та електронний документообіг“ від 22 травня 2003 року № 851–IV зі змінами. Відповідно до частини сьомої пункту 2 цього Розпорядження наразі у Суді здійснюється узагальнення пропозицій щодо подальшого удосконалення функціональних можливостей СЕД.

Додаток: на 18 арк.

З повагою

керівник Секретаріату

В. М. БЕСЧАСТНИЙ

zaput@ccu.gov.ua

Від: Щербата Наталя Михайлівна <foi+request-76443-dfb10964@dostup.pravda.com.ua>
Надіслано: 4 жовтня 2020 р. 17:47
Кому: FOI requests at ksud
Тема: Інформаційний запит - 713ДоляКС2

КОПІЯ

Доброго дня!

1. Конституційний Суд України (КСУ)
2. Керівнику КСУ

01033, м. Київ, вул. Жилианська, 14, E-mail: inbox@ccu.gov.ua

звертається Щербата Наталя Михайлівна, людина з інвалідністю 2 групи, посвідчення водія ААЩ №000548, видане 27.04.1978р. ДАІ МВС – УВС Вінницької області

Прошу підтвердити отримання цього електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5. Я вимагаю застосування та виконання, при розгляді та вирішенні цього звернення, приписів Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод (ЕКПЛ) та рішень Європейського Суду з прав людини (ЄСПЛ) як національного закону та джерел національного права відповідно.

Цей письмовий електронний лист підписаний мною, за приписами закону України «Про електронні довірчі послуги», електронним підписом шляхом додавання до електронних даних, що складають текст листа, даних в текстовій електронній формі, а саме особистого власноручного підпису у вигляді мого власного прізвища та ініціалів друкованими літерами такого вигляду: «Н.М. Щербата».

За приписами закону, форма та спосіб вчинення мною мого електронного підпису під цим листом вільно обрані мною як найуживаніші в електронному документообігові України, з використанням наданих сучасними науковими досягненнями в галузі електроніки і запроваджених в реальне життя можливостей, в межах доступних технічних опцій комп'ютерної техніки.

Факти

1. 29.09.20 я подала на офіційну електронну пошту КСУ Конституційну скаргу №2 щодо позбавлення права на доступ до суду (далі – КС2). Повний текст поданої до КСУ КС2 наводиться нижче. Поштовий робот вручив листа отримувачу 29.09.20 о 18:20.

2. Серед іншого, я просила підтвердити отримання мого електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

2.1. Станом на сьогодні встановлений нормативно строк підтвердження отримання електронного листа сплив, однак належного підтвердження я не отримала.

Вимоги

3. Прошу негайно надіслати мені належне підтвердження отримання електронного листа з КС2 відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

4. Відповідно до ст.ст.8, 10 Європейської Конвенції про захист прав людини, ст.ст.32, 34.2 Конституції України, законів України «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про захист персональних даних», «Про звернення громадян» прошу надати мені інформацію, необхідну мені для реалізації моїх прав людини, заявлення в інтересах прав людини правових вимог в порядку, визначеному законом; мої персональні дані; публічну інформацію, ЩО Є ПРЕДМЕТОМ СУСПІЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ, необхідну для виявлення порушень прав людини, зловживання владою, ризиків для здоров'я людей, і яку я маю намір оприлюднити для суспільства, а саме:

4.1. Чи надсилалось мені КСУ належне підтвердження отримання мого електронного листа з КС2? Так чи ні?

- 4.1.1. Якщо надсилалось, прошу повідомити мені його реєстраційний номер та дату, а також надати належно засвідчену факсимільну копію (фотокопію з оригіналу) надісланого підтвердження, з доказами факту, способу та часу його фактичного надсилання мені.
- 4.1.2. Якщо не надсилалось, прошу повідомити мені та надати:
- 4.1.2.1. з якої причини і з чієї вини?
- 4.1.2.2. перелік усіх посадових осіб КСУ (найменування посад, прізвища, імена та по-батькові, службові фото із зображенням обличчя), відповідальних за надсилання мені підтвердження отримання мого електронного листа з КС2 на виконання приписів «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5.
- 4.1.2.3. належно засвідчені факсимільні копії (фотокопії з оригіналів) задокументованих посадових обов'язків (посадових інструкцій тощо) цих посадових осіб з доказами їх ознайомлення з посадовими обов'язками;
- 4.1.2.4. належно засвідчені факсимільні копії (фотокопії з оригіналів) усіх наявних документів про освіту таких посадових осіб;
- 4.1.2.5. суми нарахованих та виплачених КСУ протягом 2019-2020 років з фонду заробітної плати усіх виплат таким посадовим особам, в розрізі років та місяців;
- 4.1.2.6. місця проживання, домашні адреси, адреси місць реєстрації та фактичного проживання таких відповідальних посадових осіб. Ці дані необхідні мені для подання правових вимог про поновлення моїх порушених прав, яка вимагає вказання адреси особи, якій заявляється така правова вимога.
- 4.2. Чи запроваджене КСУ на системному рівні виконання приписів «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5? Так чи ні?
- 4.2.1. Якщо ТАК (запроваджене),
- 4.2.1.1. яким управлінським рішенням та з якої дати?
- 4.2.1.2. прошу надати джерело оприлюднення вказаного рішення на сайті КСУ (прямий лінк).
- 4.2.2. Прошу надати мені належно засвідчену факсимільну копію (фотокопію з оригіналу) вказаного управлінського рішення КСУ.
- 4.2.3. Якщо НІ (не запроваджене), прошу повідомити та надати:
- 4.2.3.1. з якої причини і з чієї вини?
- 4.2.3.2. перелік усіх посадових осіб КСУ (найменування посад, прізвища, імена та по-батькові, службові фото із зображенням обличчя), відповідальних за організацію діловодства, включаючи запровадження КСУ виконання приписів «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5.
- 4.2.3.3. Належно засвідчені факсимільні копії (фотокопії з оригіналів) задокументованих посадових обов'язків (посадових інструкцій тощо) цих посадових осіб з доказами їх ознайомлення з посадовими обов'язками;
- 4.2.3.4. належно засвідчені факсимільні копії (фотокопії з оригіналів) усіх наявних документів про освіту таких посадових осіб;
- 4.2.3.5. суми нарахованих та виплачених КСУ протягом 2019-2020 років з фонду заробітної плати усіх виплат таким посадовим особам, в розрізі років та місяців;
- 4.2.3.6. місця проживання, домашні адреси, адреси місць реєстрації та фактичного проживання таких відповідальних посадових осіб. Ці дані необхідні мені для подання правових вимог про поновлення моїх порушених прав, яка вимагає вказання адреси особи, якій заявляється така правова вимога.
- 4.3. Прошу повідомити мені та надати:
- 4.3.1. Вхідний реєстраційний номер та дату вхідної реєстрації моєї КС2.
- 4.3.2. Належно засвідчену факсимільну копію (фотокопію з оригіналу) моєї КС2 з реквізитами її вхідної реєстрації в КСУ.
- 4.3.3. Вхідний реєстраційний номер та дату вхідної реєстрації цього листа.
- 4.3.4. Належно засвідчену факсимільну копію (фотокопію з оригіналу) цього листа з реквізитами його вхідної реєстрації в КСУ.
- Роз'яснюю, що, відповідно до ст. 3 закону України «ПРО СВОБОДУ ПЕРЕСУВАННЯ ТА ВІЛЬНИЙ ВИБІР МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ В УКРАЇНІ», «...місце проживання – житло, розташоване на території адміністративно-територіальної одиниці, в якому особа проживає...». Місцем мого проживання є житло (квартира) в м. Вінниці.
- Роз'яснюю, що, відповідно до ст.7 закону України «Про інформацію», «2. Ніхто не може обмежувати права особи у виборі ФОРМ і ДЖЕРЕЛ одержання інформації, за винятком випадків, передбачених законом».

Відповідь та запитану інформацію в оригіналах чи в паперових факсимільних копіях (фотокопіях з оригіналів), належно засвідчених відповідно до приписів ст.1 Указу Президії Верховної Ради СРСР від 4 серпня 1983 року №9779-Х „Про порядок видачі та засвідчення підприємствами, установами, організаціями копій документів, що стосуються прав громадян“ (Відомості Верховної Ради (ВВР), 1983, №32, ст.492), який діє в Україні відповідно до ст.3 Закону України „Про правонаступництво України“, пунктів 5.26, 5.27 Національного стандарту України Державної уніфікованої системи документації, Уніфікованої системи організаційно-розпорядчої документації “Вимоги до оформлювання документів” (ДСТУ 4163-2003, затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 07.04.2003 № 55), прошу надати мені в установлений законом строк на мою домашню адресу, вказану в КС2, та в належно засвідчених цифрових (електронних) факсимільних копіях (фотокопіях з оригіналів) на електронну адресу, з якої отриманий цей лист. Я не даю згоди на використання будь-яких інших моїх контактних даних для мети переписки за цим листом.

Далі наводиться повний текст моєї КС2 від 29.09.20 (цитата):

"Конституційний Суд України (КСУ)

01033, м. Київ, вул. Жилианська, 14, E-mail: inbox@ccu.gov.ua

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА №2

(щодо позбавлення права на доступ до суду)

Прочу підтвердити отримання цього електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

Я вимагаю застосування та виконання, при розгляді та вирішенні цього звернення, приписів Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод (ЄКПЛ) та рішень Європейського Суду з прав людини (ЄСПЛ) як національного закону та джерел національного права відповідно.

Цей письмовий електронний лист підписаний мною, за приписами закону України «Про електронні довірчі послуги», електронним підписом шляхом додавання до електронних даних, що складають текст листа, даних в текстовій електронній формі, а саме особистого власноручного підпису у вигляді мого власного прізвища та ініціалів друкованими літерами такого вигляду: «Н.М. Щербата».

За приписами закону, форма та спосіб вчинення мною мого електронного підпису під цим листом вільно обрані мною як найуживаніші в електронному документообігові України, з використанням наданих сучасними науковими досягненнями в галузі електроніки і запроваджених в реальне життя можливостей, в межах доступних технічних опцій комп'ютерної техніки.

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу: Щербата Наталя Михайлівна, пенсіонерка по інвалідності 2 групи.

2. Поштова адреса зареєстрованого місця проживання: xxxxxxxxxxxxxxxx

3. Поштова електронна адреса: xxxxxxxxxxxxxxxx

І. Резюме скарги

4. Ця конституційна скарга подається з метою конституційного оскарження:

4.1. закону, який, всупереч ст.ст.19, 92 Конституції України, делегував власні повноваження Верховної Ради України (далі – ВРУ) на затвердження Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему (далі – ЄСІТС) Вищій Раді правосуддя (далі – ВРП), хоча а) йдеться про визначення прав та обов'язків людини щодо доступу до суду; б) український народ не уповноважував ВРУ передавати будь-кому власні повноваження; в) український народ не уповноважував ВРП ухвалювати закони чи вирішувати питання визначення прав та обов'язків людини в будь-якій іншій формі;

4.2. закону, який, всупереч ст.ст.22, 24, 46, 55, 64 Конституції України, уніс зміни до адміністративного процесуального законодавства, за якими раніше нічим не обмежене електронне звернення до суду може бути подане лише з використанням власного електронного цифрового підпису (далі – ЕЦП) та через ЄСІТС. Причому до дня початку функціонування ЄСІТС подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій формі, хоча паперу та рекомендованих листів, щоб послати суду та іншим учасникам паперові позов чи касацію з доказами, держава (влада) людині не забезпечила і не включила витрат на них в жодне джерело доходів людини. Використання ЄСІТС, в свою чергу, потребує наявності власного кваліфікованого електронного підпису (далі – KEP) та власного діючого мобільного телефону. Для виконання цих вимог людина повинна мати власний сучасний комп'ютер та сучасний мобільний телефон, оплатити користування послугами інтернету та мобільного зв'язку, в той час як джерел придбання такої техніки та послуг в доходах людини держава (влада) не забезпечила нікому ні юридично, ні фінансово. За статистичними даними, переважна більшість населення живе за межею бідності і не може придбати собі передбачених нововведеннями техніки та послуг для

доступу до суду, що є дискримінацією за майновою ознакою в доступі до суду. До 15.12.2017 таких обмежень в законі не було.

4.3. закону, який, всупереч ст.ст.22, 55, 64 Конституції України, скасував наявне до 15.12.17 право прямого звернення до найвищої судової інстанції як належного суду – а саме, право людини прямого подання касаційних скарг до Великої Палати Верховного Суду (далі – ВП ВС) з питань її виключної юрисдикції, тобто, до «суду» в розумінні ЄКПЛ. Натомість, тепер лише Касаційний адміністративний суд Верховного Суду (далі – КАС ВС) своєю ухвалою передає таку касаційну скаргу до ВП ВС для розгляду. КАС ВС не наділений законом правом розгляду вказаної категорії справ, а відтак, не є «судом» в розумінні ЄКПЛ, але лише цей «несуд» може передати справу на розгляд ВП ВС. У людини ж таке право відібране.

II. Короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України

5. Ухвалою від 30 червня 2020 року у справі №2-146/2004, адміністративне провадження №К/9901/14482/20, <http://reyestr.court.gov.ua/Review/90127007>, КАС ВС, визначений законом України «Про судоустрій і статус суддів» вищою судовою інстанцією України, відмовив мені в доступі до суду, постановивши повернути мою електронну касаційну скаргу без розгляду як подану не на папері, не через ЄСІТС та без ЕЦП.

5.1. ВП ВС, якій так само була подана ця касаційна скарга, не просто не розглянула її, а навіть не провела автоматичного розподілу для призначення складу суду та судді-доповідача. 17.06.20 ВП ВС надіслала мені листа від 16.06.20 №201/0/258-20, яким повідомила, що передача справи на розгляд ВП ВС віднесена до компетенції КАС ВС. *Iura novit curia* – суд сам знає право.

III. Опис перебігу розгляду справи №2-146/2004 в судах

6. 08.10.2002 року я подала до Замостянського районного суду м. Вінниці позов до Вінницької обласної ради (далі – ВОР) про поновлення на роботі та визнання незаконними та скасування рішень. Позовна заява містила об'єднані, за актуальним на той час правом, цивільні (трудові) вимоги в порядку КЗпП України, та адміністративно-правові вимоги (в порядку Глави 31-А ЦПК). Тобто, я скористалась одночасно двома самостійними ефективними національними засобами юридичного захисту моїх прав в одній судовій справі. При цьому я керувалася ст.144 чинного на той час ЦПК України від 18.07.1963, яка передбачала, що позивач вправі об'єднати в одній позовній заяві кілька вимог, зв'язаних між собою – незалежно від їх юрисдикції.

7. 17.12.03 я доповнила позовні вимоги заявою (в порядку скарги відповідно до ст.55 Конституції України, гл.31-А ЦПК України), в якій, серед іншого, просила скасувати таємне від мене розпорядження ВОР про скасування мого стажу державної служби, прийняте через рік після мого звільнення, про яке я щойно випадково дізналася. Ця заява про доповнення адміністративно-правових вимог прийнята судом 17.12.03 і розглядалася по суті в судовому засіданні 22.12.03.

8. Ухвалою у справі від 22.12.03 №2-2519/2003 суд вирішив: а) виділити (роз'єднати) справу в два самостійні провадження і б) повернути вказану заяву від 17.12.03 заявниці. Жодної наступної інформації про відкриття нового провадження та розгляду виділеної справи я не отримувала. Схоже, їх не було: рішення суду не виконане, нова справа не заведена, а заява мені не повернута.

9. Це означає, що з 17.12.03, тобто, протягом 17 років, в провадженні Вінницького міського суду як правонаступника Замостянського районного суду м. Вінниці наявна розпочата розглядом у відкритому судовому засіданні та виділена в окреме судове провадження, але не розглянута по суті з ухваленням відповідного процесуального рішення, адміністративна (на даний час) справа за моєю скаргою від 17.12.03 про скасування розпорядження Вінницької обласної ради стосовно мого стажу державної служби. Встановлені законом строки її розгляду спливли.

10. Рішенням від 17.05.04 №2-146/2004 суд визнав обґрунтованість моїх вимог та незаконність мого звільнення. Суд встановив факт порушення щодо мене відповідачем вимог ст.492 КЗпП України. Водночас, суд відмовив в цивільних позовних вимогах, поданих в порядку КЗпП.

11. Моя скарга в порядку гл.31-А ЦПК України, подана в складі позовної заяви, судом не розглянута і жодне процесуальне рішення в ній не ухвалене. Суд дійшов висновку, що, оскільки я подала суду об'єднану зі скаргою позовну заяву, а окремо скаргу не подала, то розгляду моя скарга не підлягає, і окремого процесуального рішення про це не потрібно.

12. Ухвалою від 08.05.07 №33ц-100кс/07 Львівський апеляційний суд відмовив мені у відкритті касаційного провадження за моєю касаційною скаргою, мотивуючи тим, що у справі виник спір з адміністративно-правових відносин, і тому ця справа підлягає розгляду в порядку саме адміністративно-процесуального права. З ним погодився і Вищий адміністративний суд України, прийнявши справу до свого провадження і розглянувши в порядку адміністративно-процесуального права. Це означає, що з 08.05.07 наявне законне судове рішення, яким встановлений факт, що ця справа підлягає розгляду в порядку адміністративно-процесуального права.

13. Наскільки мені відомо, жодні інші процесуальні дії в цій справі не вчинялись, жодні інші процесуальні рішення не ухвалювались. Це означає, що ухвала Львівського апеляційного суду від 08.05.07 №33ц-100кс/07 08.05.07 не виконана до сьогодні.

14. Це означає, що з 08.10.2002 року, тобто, протягом 18 років, в провадженні Вінницького міського суду як правонаступника Замостянського районного суду м. Вінниці наявна розпочата розглядом у відкритому судовому засіданні, але не розглянута по суті з ухваленням відповідного процесуального рішення, адміністративна (на даний час) справа про моє поновлення на роботі у Вінницькій обласній раді. Встановлені законом строки її розгляду спливли.

15. 19.05.04 Замостянський районний суд м. Вінниці передав мою заяву від 17.12.03 до Ленінського районного суду м. Вінниці для розгляду по суті належним судом – суддя Чезганова А.М. особисто вручила матеріали голові суду Вишару І.Ю. Жодна інформація за цією справою мені ніколи не надавалась, і її доля мені невідома. Схоже, там вона ніколи не розглядалась, і жодне процесуальне рішення в ній не ухвалювалось.

16. Це означає, що з 19.05.04, тобто, протягом понад 16 років, в провадженні Вінницького міського суду як правонаступника Ленінського районного суду м. Вінниці наявна не розглянута по суті з ухваленням відповідного процесуального рішення, адміністративна (на даний час) справа за моєю скаргою від 17.12.03 про скасування розпорядження Вінницької обласної ради стосовно мого стажу державної служби. Встановлені законом строки її розгляду спливли.

17. Протягом усіх минулих років я неодноразово зверталась в різні інстанції з приводу нерозгляду справ, включно до усіх трьох місцевих судів, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, подавала заяви про злочини до Генеральної прокуратури України (далі – ГПУ), Вінницької міської прокуратури; оскаржувала бездіяльність Вінницької міської міліції та Вінницької міської прокуратури з приводу моїх заяв про злочини до того ж Вінницького міського суду – все даремно. У всіх справах мені відмовлено. Жодного зрушення за 18 років.

18. 24.06.19 року я звернулась до ВП ВС, КАС ВС, Кримінального касаційного суду у складі Верховного Суду (далі – ККС ВС) з електронною касаційною скаргою у справі №2-146-04 в порядку ЄКПЛ як самостійного національного засобу юридичного захисту з оскарженням порушень моїх прав людини у формі нерозгляду протягом 17, 16 та 15 років трьох адміністративних справ Вінницьким міським судом, а також нерозслідування, протягом 5 років, ГПУ, Вінницькою міською міліцією та Вінницькою міською прокуратурою трьох моїх заяв про злочини. 03.07.19 я доповнила і уточнила мою касацію. Обидві касації повернуті мені без розгляду аналогічними ухвалами КАС ВС від 03.07.19 та від 08.07.19. з мотивацією надсилання їх не на папері та відсутності підпису на касації. ВП ВС взагалі не розглядала обидві мої касації і навіть не проводила їх авторозподілу.

19. 10.06.20 я подала третю електронну касаційну скаргу у справі №2-146-04 до ВП ВС, КАС ВС, ККС ВС в порядку ЄКПЛ як самостійного національного засобу юридичного захисту з оскарженням порушень моїх прав людини у формі а) нерозгляду протягом 18, 17 та 16 років трьох адміністративних справ Вінницьким міським судом, а також б) нерозслідування, протягом 6 років, ГПУ, Вінницькою міською міліцією та Вінницькою міською прокуратурою трьох моїх заяв про злочини, в) інших порушень.

20. Ухвалою КАС ВС у справі №2-146-04 від 30.06.20 (є предметом цієї конституційної скарги) моя касація повернута мені так само без розгляду з тією ж мотивацією надсилання її не на папері та відсутності підпису на касації. ВП ВС взагалі не розглядала мою касацію (вже третю) і навіть не проводила її авторозподілу.

IV. Конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України

21. Належить перевірити пункт 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частині 2 статті 19 Конституції України, в частині перевищення ВРУ влади шляхом протиправного, без повноважень на такі дії, делегування законотворчих повноважень щодо доступу до суду іншій особі (ВРП), не уповноваженій українським народом на створення законів та визначення прав та обов'язків людини.

21.1. Належить перевірити пункт 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність пункту 1) частини 1 статті 92 Конституції України, в частині делегування ВРУ законотворчих повноважень на визначення прав та обов'язків людини щодо доступу до суду іншій особі (ВРП), не уповноваженій українським народом на створення законів чи визначення прав та обов'язків людини в будь-якій іншій формі, в той час як виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина.

22. Належить перевірити статтю 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, в

редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частині 1 статті 55 Конституції України, в частині встановлення нових неоправданих обмежень доступу до суду та юридичного та фінансового незабезпечення державою (владою) доступу до суду. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, обмеження в доступі до суду у вигляді обов'язкового застосування ЕЦП, ЕСІТС та КЕП при електронній комунікації з судом, що потребує значних непосильних для більшості населення фінансових витрат на придбання сучасного комп'ютера та мобільного телефону, оплати послуг інтернету та мобільного зв'язку. При паперовій комунікації з судом, за цим же новим законом, людина має оплачувати створення та надсилання за свій рахунок документи суду, а копії – усім іншим сторонам по справі, в той час як витрати на папір та рекомендовані листи не закладені владою в жодний дохід людини. Державою джерела таких витрат в доходах людей не передбачені юридично, а відтак, не забезпечені фінансово.

22.1. Належить перевірити статтю 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частинам 1 та 2 статті 24 Конституції України, в частині дискримінації переважної частини населення України, яке мешкає за межею бідності, включно мене, в доступі до суду за майновою ознакою, шляхом ненадання юридичного та фінансового доступу до створення стартових умов у вигляді придбання техніки та послуг, паперу та рекомендованих відправлень, необхідних для отримання доступу до суду.

22.2. Належить перевірити статтю 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частині 3 статті 46 Конституції України, в частині незабезпечення державою (владою) юридичного та фінансового доступу переважної частини населення, яке мешкає за межею бідності, включно мене, як пенсіонерку по інвалідності, до рівня життя, не нижчого від прожиткового мінімуму, встановленого законом, шляхом невключення до ПМ фінансових витрат на придбання техніки та послуг, паперу та рекомендованих відправлень, необхідних для отримання доступу до суду.

22.3. Належить перевірити статтю 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частинам 1 та 2 статті 64 Конституції України, в частині порушення цими приписами права абсолютної заборони обмежень шляхом встановлення ряду нових обмежень права на доступ до суду при поданні звернень до суду як в електронній, так і в паперовій формі.

22.4. Належить перевірити статтю 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17, на відповідність частинам 2 та 3 статті 22 Конституції України, в частині забороненого скасування, звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод шляхом встановлення ряду нових обмежень права на доступ до суду при поданні звернень до суду як в електронній, так і в паперовій формі, включно із застосуванням ЕЦП, ЕСІТС, КЕП.

23. Належить перевірити частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, на відповідність частині 1 статті 55 Конституції України, в частині порушення гарантії кожному права людини на справедливий суд шляхом відібрання прямого доступу до ВП ВС як касаційного суду.

23.1. Належить перевірити частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, на відповідність частинам 1 та 2 статті 64 Конституції України, в частині порушень абсолютної заборони обмежень права на доступ до суду шляхом відібрання прямого доступу до ВП ВС як касаційного суду.

23.2. Належить перевірити частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України, в редакції, чинній з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ на відповідність частинам 2 та 3 статті 22 Конституції України, в частині забороненого скасування, звуження змісту та обсягу існуючих прав на доступ до суду шляхом відібрання прямого доступу до ВП ВС як касаційного суду.

V. Обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування закону

Зазнали порушень конституційні права людини

24. Зазнало порушення конституційне та конвенційне право людини на повноважні дії законодавчої влади в частині протиправного делегування повноважень іншій неповноважній особі, в той час як український народ не надавав ВРУ права передачі будь-кому наданих їй виключних повноважень і не уповноважував будь-кого іншого, крім ВРУ, на створення законів України чи визначення прав та обов'язків людини в будь-якій іншій формі.

24.1. Зазнало порушення конституційне та конвенційне право людини на визначення прав, свобод та основних обов'язків людини виключно законами України в частині протиправного делегування ВРУ повноважень на визначення прав, свобод та основних обов'язків людини щодо доступу до суду іншій неповноважній особі (ВРП), в той час як український народ не надавав ВРУ права передачі будь-кому наданих їй виключних повноважень і не уповноважував будь-кого іншого, крім ВРУ, на створення законів України чи визначення прав та обов'язків людини в будь-якій іншій формі.

25. Зазнало порушення конституційне та конвенційне право людини на справедливий суд в частині права кожного на доступ до суду шляхом встановлення нових неоправданих обмежень та юридичного та фінансового незабезпечення державою (владою) доступу до суду. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, обмежень в доступі до суду у вигляді обов'язкового застосування ЕЦП, ЄСІТС та КЕП при електронній комунікації, що є неоправданим та потребує значних непосильних для більшості населення фінансових витрат на придбання сучасного комп'ютера та мобільного телефону, оплати послуг інтернету та мобільного зв'язку, а при паперовій комунікації – придбання паперу та рекомендованих листів, щоб послати суду та іншим учасникам паперові позов чи касацію з доказами. Державою (владою) джерела таких витрат в доходах людей не передбачені юридично, а відтак, не забезпечені фінансово.

25.1. Зазнало порушення конституційне та конвенційне право людини не бути дискримінованим в доступі до суду за майновою ознакою переважної частини населення України, яке мешкає за межею бідності, включно мене, шляхом ненадання юридичного та фінансового доступу до створення стартових умов у вигляді придбання техніки та послуг, паперу та рекомендованих відправлень, необхідних для отримання доступу до суду.

25.2. Зазнало порушення конституційне право людини на забезпечення рівня життя не нижчого від прожиткового мінімуму (далі – ПМ), встановленого законом, шляхом неврахування в ПМ і ніде в інших джерелах доходів необхідних, за нововведеннями, фінансових витрат на доступ до суду.

25.3. Зазнало порушення конституційне право людини на абсолютну заборону обмежень права на суд. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, обмежень в доступі до суду у вигляді обов'язкового застосування ЕЦП, ЄСІТС та КЕП при електронній комунікації, що потребує значних непосильних для більшості населення фінансових витрат на придбання сучасного комп'ютера та мобільного телефону, оплати послуг інтернету та мобільного зв'язку, а при паперовій комунікації – придбання паперу та рекомендованих листів, щоб послати суду та іншим учасникам паперові позов чи касацію з доказами. Державою джерела таких витрат в доходах людей не передбачені юридично, а відтак, не забезпечені фінансово.

25.4. Зазнало порушення конституційне право людини на заборону звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, нових обмежень у вигляді обов'язкового застосування ЕЦП, ЄСІТС та КЕП при електронній комунікації, що потребує значних непосильних для більшості населення фінансових витрат на придбання сучасного комп'ютера та мобільного телефону, оплати послуг інтернету та мобільного зв'язку, а при паперовій комунікації – придбання паперу та рекомендованих листів, щоб послати суду та іншим учасникам паперові позов чи касацію з доказами. Державою джерела таких витрат в доходах людей не передбачені юридично, а відтак, не забезпечені фінансово.

26. Зазнало порушення конституційне та конвенційне право людини на справедливий суд в частині права кожного на доступ (пряме звернення) до суду, наділеного законом повноваженнями розглянути спір та поновити порушені права. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, обмеження (відсутності) раніше наявного конституційного права на пряме подання людиною касаційної скарги у своїй справі до найвищої судової інстанції як єдиного «належного суду» – до ВП ВС, що потягло звуження обсягу наявних прав людини на (касаційний) суд.

26.1. Зазнало порушення конституційне право людини на абсолютну заборону обмежень права на суд. Це порушення вчинене у формі встановлення законом, чинним з 15.12.17 по даний час, обмеження (відсутності) раніше наявного конституційного права на пряме подання людиною касаційної скарги у своїй справі до найвищої судової інстанції як єдиного «належного суду» – до ВП ВС.

26.2. Зазнало порушення конституційне право людини на заборону звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Це порушення вчинене у формі обмеження законом, чинним з 15.12.17 по даний час, права на доступ до суду шляхом відібрання (анулювання) раніше наявного права людини на пряму подачу «суду» – ВП ВС, касаційної скарги з питань частини порушень правил предметної юрисдикції.

Обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України

А. Щодо неконституційності делегування ВРУ власних повноважень ВРП

27. Відповідно до частини 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>) в редакції Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року №2147-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>), «13. Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему затверджується Вищою радою правосуддя за поданням Державної судової адміністрації України та після консультацій з Радою суддів України».

27.1. Наразі Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему ще не затверджене, але його проект вже оприлюднений на сайті ВРП за посиланням <https://hcj.gov.ua/page/yesits>.

28. Однак, Конституція України не надає ВРУ права на делегування власних повноважень жодній іншій особі – відповідно до її статті 75, «Єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України». Український народ також не наділив парламент правом передоручення – ВРУ є єдиним представником народу в галузі створення законів як правил співжиття – без права передачі власних повноважень.

28.1. Відповідно до частини 2 статті 19 Конституції України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>), «Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України».

28.2. Оскільки право делегування власних повноважень ВРУ будь-кому не прописано в Конституції України та в жодному законі, це означає, що на такі дії відсутні законні повноваження, а тому вони є протиправними.

28.3. В практиці ЄСПЛ такі дії називаються *ultra vires*, або ж свавільними, і вони вважаються не лише протиправними, а й зловживаннями, які тягнуть безумовне скасування усіх наслідків таких дій та покарання винних. У справі «Україна-Тюмень» проти України, заява №22603/02, 22 листопада 2007 року, остаточне 22/02/2008, http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_595 ЄСПЛ вказав на таке: «54. Суд вважає, що доктрина *ultra vires* передбачає важливу гарантію захисту від помилок органів державної влади, які діють за межами повноважень, наданих їм національним законодавством. Суд не піддає сумніву мету та корисність такої доктрини, яка безперечно відображає поняття верховенства права, що лежить в основі самої Конвенції (див. рішення у справі "Стретч проти Об'єднаного Королівства" (*Stretch v. the United Kingdom*), №44277/98, параграф 38, від 24 червня 2003 року).

28.4. В сукупності усі наведені приписи права вказують на те, що ВРУ не має права НИКОМУ передавати власних повноважень. А оскільки частиною 13 статті 18 КАСУ ВРУ доручила ВРП затвердити «Положення про ЄСІТС», яке, в свою чергу, визначає права і обов'язки людини на доступ до суду, такий закон однозначно суперечить частині 2 статті 19 Конституції України, і має бути визнаний неконституційним.

Б. Щодо неконституційності доручення ВРУ ВРП регулювати права і обов'язки людини

29. Відповідно до частини 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>) (далі – КАСУ) в редакції Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року №2147-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>), «13. Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему затверджується Вищою радою правосуддя за поданням Державної судової адміністрації України та після консультацій з Радою суддів України».

30. Передаючи ВРП повноваження із затвердження «Положення про ЄСІТС», ВРУ делегувала не просто якісь незначні дії, а дії та рішення з установами прав та обов'язків людини при реалізації права на доступ до суду. Проект Положення... ще не затверджений, але оприлюднений його зміст вже показує, наскільки серйозні втручання в права людини нам уготовані.

31. Відповідно до закону України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 року №2297-VI (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>), обробка персональних даних, які є конфіденційною інформацією особи, виконується лише на підставі закону про таку обробку. І навіть якщо Положення... скопіює систему електронної комунікації ЄСПЛ ECS

(https://www.echr.coe.int/Documents/PD_electronic_filing_applicants_ENG.pdf) як достатню, просту та найбільш цивілізовану, то щонайменше конфіденційну приватну електронну адресу людина повинна буде надати суду, а суд, відповідно, її обробляти. Отже, Положення... має або бути затвердженим законом, або його зміст має бути інкорпорований в текст закону і стати його складовою.

32. Відповідно до пункту 1) частини 1 статті 92 Конституції України, «Виключно законами України визначаються: 1) права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина». Оскільки частина 13 статті 18 КАСУ порушує це правило, вона об'єктивно має бути визнана КСУ неконституційною.

В. Щодо неконституційності нових обмежень доступу до суду

33. Моя касаційна скарга оформлена та підписана у повній відповідності до приписів права, а саме:

33.1. ст.5 закону України "Про звернення громадян" (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>), який, за виключенням окремих аспектів, поширюється на всі види звернень:

«...Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається»;

33.2. ст.1 закону України "Про електронні довірчі послуги" <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>):

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

12) електронний підпис - електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис;

13) електронні дані - будь-яка інформація в електронній формі».

34. Відмовляючи в розгляді моєї касації від 10.06.20, КАС ВС в ухвалі від 30.06.20 у справі №2-146-04 обґрунтував відмову наступним:

а) «Частинами сьомою, восьмою статті 44 КАС України встановлено, що документи (в тому числі процесуальні документи, письмові та електронні докази тощо) можуть подаватися до суду, а процесуальні дії вчинятися учасниками справи в електронній формі з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, за винятком випадків, визначених цим Кодексом».

б) «На підставі наказу Державної судової адміністрації від 26 квітня 2019 року № 429 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 22 грудня 2018 року № 628» з 02 травня 2019 року у Касаційному адміністративному суді запроваджено тестову експлуатацію підсистеми «Електронний суд», під час якої Касаційному адміністративному суду та учасникам процесу слід дотримуватись вимог Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року №30 у відповідній редакції».

в) «надсилання процесуальних документів в електронному вигляді передбачає використання сервісу «Електронний суд», розміщеному за посиланням: <https://cabinet.court.gov.ua/login>, відповідно з попередньою реєстрацією офіційної електронної адреси (Електронного кабінету) та з обов'язковим використанням власного електронного підпису».

г) «відповідно до підпункту 15.1 підпункту 15 пункту 1 розділу VII «Перехідні положення» КАС України до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій формі».

І далі суд дописує: «Обмеження, що пов'язанні з використанням підсистеми «Електронний суд», у тому числі щодо подачі процесуальних документів через Електронний кабінет, є легітимними, пропорційними та не перешкоджають доступу до правосуддя» (!).

34.1. Таким чином, КАС ВС відмовив в розгляді касації тому, що вона

34.1.1. Не подана через систему «ЄСІТС» та «Електронний суд» та не підписана власним КЕП, а відтак, не зареєстрована в цих системах з власним КЕП та номером мобільного телефону;

34.1.2. Не подана в паперовій формі.

І заодно КАС ВС САМ визнав, що запровадження системи Електронний суд = ЄСІТС є ОБМЕЖЕННЯМ права на доступ до суду.

І. Нормативне врегулювання нововведень

35. До 15.12.17 в Україні був чинним Кодекс адміністративного судочинства України (далі – КАСУ) в редакції закону України від 06.07.05 №2747-IV, з наступними змінами і доповненнями (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/ed20170803>). Вказана редакція КАСУ передбачала:

35.1. «Стаття 213. Вимоги до касаційної скарги.

4. Касаційна скарга підписується особою, яка її подає, або її представником, який додає оформлений належним чином документ про свої повноваження.

35.2. У наведеній редакції КАСУ аналогічні вимоги встановлені і для інших письмових звернень в адміністративному процесі, зокрема, в статтях 106, 187, 216, 248 тощо. І жодний припис КАСУ не

встановлював жодних вимог до підпису підписувача та способу вчинення ним підпису, включно і в касаційній скарзі.

35.3. Так само, жодний припис КАСУ не встановлював жодних вимог до форми носія письмових процесуальних звернень – паперової, електронної тощо.

36. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року №2147-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>) виклав КАСУ в новій редакції, чинній з 15.12.17 і до сьогодні, і, серед іншого, встановив:

36.1. «Стаття 18. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система

1. У судах функціонує Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система.

4. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система відповідно до закону забезпечує обмін документами (надсилання та отримання документів) в електронній формі між судами, між судом та учасниками судового процесу, а також фіксування судового процесу і участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

6. Адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, судові експерти, державні органи та органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання державного та комунального секторів економіки реєструють офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі в обов'язковому порядку. Інші особи реєструють свої офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі в добровільному порядку.

8. Реєстрація в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі не позбавляє права на подання документів до суду в паперовій формі в порядку, визначеному цим Кодексом.

Особи, які зареєстрували офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі, подають процесуальні та інші документи, письмові та електронні докази, вчиняють інші процесуальні дії в електронній формі виключно за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, з використанням власного електронного цифрового підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис", якщо інше не визначено цим Кодексом. Особливості використання електронного цифрового підпису в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі визначаються Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему.

13. Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему затверджується Вищою радою правосуддя за поданням Державної судової адміністрації України та після консультацій з Радою суддів України».

36.2. «Стаття 44. Права та обов'язки учасників справи

7. Документи (в тому числі процесуальні документи, письмові та електронні докази тощо) можуть подаватися до суду, а процесуальні дії вчинятися учасниками справи в електронній формі з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, за винятком випадків, визначених цим Кодексом.

8. Процесуальні документи в електронній формі мають подаватися учасниками справи до суду з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи шляхом заповнення форм процесуальних документів відповідно до Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему.

10. Якщо документи подаються учасниками справи до суду або надсилаються іншим учасникам справи в електронній формі, такі документи скріплюються електронним цифровим підписом учасника справи (його представника). Якщо документи подаються учасниками справи до суду або надсилаються іншим учасникам справи в паперовій формі, такі документи скріплюються власноручним підписом учасника справи (його представника)».

36.3. «Розділ VII ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ»

1. Установити, що зміни до цього Кодексу вводяться в дію з урахуванням таких особливостей:

15) до дня початку функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи:

15.1) подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій формі.

...

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система починає функціонувати через 90 днів з дня опублікування Державною судовою адміністрацією України у газеті "Голос України" та на веб-порталі судової влади оголошення про створення та забезпечення функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи».

II. Аргументи щодо неконституційності нових обмежень доступу до суду

37. Ще в 1997 році, тобто, 23 роки назад, до України прийшов Інтернет, а з ним – і електронна пошта. Життя змінилось.

37.1. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22 травня 2003 року №852-IV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/852-15>) врегулював окремі питання існуючих де-факто на той час вже протягом понад 7 років електронних комунікацій і з 01.01.2004 року встановив:

«Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

електронний підпис - дані в електронній формі, які додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язані та призначені для ідентифікації підписувача цих даних;

електронний цифровий підпис - вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа».

37.1.1. Слід зауважити, що в законі №852-IV допущена лексична тавтологія, оскільки терміни «електронний» та «цифровий», застосовувані в контексті цього закону, є мовними синонімами, але цей закон надав їм різне юридичне значення.

37.2. Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про звернення громадян" щодо електронного звернення та електронної петиції» від 2 липня 2015 року №577-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/577-19>), серед іншого, вніс зміни до ст.5 закону України "Про звернення громадян" від 2 жовтня 1996 року №393/96-ВР (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-вр>), внаслідок чого – через 18 років з початку українського інтернету – з 28.10 15 і до сьогодні в Україні діє такий припис права ч.ч.5 та 6 статті 5 закону "Про звернення громадян" №393/96-ВР:

«Письмове звернення надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається».

37.3. Також, закон України «Про електронні довірчі послуги» від 5 жовтня 2017 року №2155-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>) визнав таким, що втратив чинність закон №852-IV, вилучив дефініцію «електронний цифровий підпис» та запровадив дефініцію «кваліфікований електронний підпис», і встановив:

«Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

12) електронний підпис - електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис;

13) електронні дані - будь-яка інформація в електронній формі;

17) засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки - апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення, які реалізують криптографічні алгоритми генерації пар ключів та/або створення кваліфікованого електронного підпису чи печатки, та/або перевірки кваліфікованого електронного підпису чи печатки, та/або зберігання особистого ключа кваліфікованого електронного підпису чи печатки, який відповідає вимогам цього Закону;

23) кваліфікований електронний підпис - удосконалений електронний підпис, який створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа».

Цей припис права чинний і діє з 07.11.18 до сьогодні. Це означає, серед іншого, і те, що з 07.11.18 до сьогодні в правовому полі України відсутнє поняття «електронний цифровий підпис». Не виключено, що «кваліфікований електронний підпис» замінив собою нездалий «електронний цифровий підпис». Але це не більше, ніж припущення: в законі про це не сказано.

38. Узагальнення:

38.1. До 15.12.17 КАСУ не регулював форму носія та вид підпису касаційної скарги та інших процесуальних звернень, а з 15.12.17 діє закон, за яким усі електронні звернення до господарського, цивільного та

адміністративного судів – (це нововведення не торкнулося звернень в порядку Кримінального процесуального кодексу та Кодексу України про адміністративні правопорушення) – мають подаватися через ЄСІТС з накладенням власного ЕЦП (якого не існує з 07.11.18) заявника, а до початку дії ЄСІТС – мають подаватися в паперовій формі.

38.2. Законодавець делегував частину власних повноважень і доручив Вищій раді правосуддя затвердити «Положення про ЄСІТС» за поданням Державної судової адміністрації України та після консультацій з Радою суддів України. Наразі «Положення про ЄСІТС» ще не затверджене, його проект оприлюднений на сайті ВРП за посиланням <https://hcj.gov.ua/page/yesits>. Натомість, ще з 2 травня 2019 року на підставі наказу ДСА від 26 квітня 2019 року №429 «Про внесення змін до наказу ДСА України від 22 грудня 2018 року №628» у КАС ВС запроваджено тестову експлуатацію підсистеми «Електронний суд», під час якої КАС ВС та учасникам процесу слід дотримуватись вимог Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26 листопада 2010 року №30. Для реєстрації в наразі діючій підсистемі «Електронний суд» людина повинна спочатку у будь-якого провайдера отримати власний КЕП, для чого слід мати власний сучасний комп'ютер та отримувати послуги інтернету, завантажити на комп'ютер спеціальне програмне забезпечення і лише потім отримати КЕП. Потім власний КЕП слід зареєструвати в підсистемі «Електронний суд», завантажити додаткове програмне забезпечення, зареєструвати приватний діючий номер мобільного телефону та приватну електронну пошту. Лише після цього система створить нову цільову судову електронну пошту для цієї людини, за допомогою якої людина зможе комунікувати з судами за допомогою інтернету.

38.3. Водночас, з 01.01.2004 законом України «Про електронний цифровий підпис» врегульовані стосунки в електронних комунікаціях і встановлені законом вимоги до електронного підпису та ЕЦП. З 07.11.18 на заміну вказаного закону прийшов закон України «Про електронні довірчі послуги» який вилучив поняття ЕЦП та запровадив поняття КЕП. Закон встановив, що електронний підпис – це будь-які електронні дані (інформація), які додаються підписувачем.

38.4. Також, з 28.10.15 діє нова редакція статті 5 закону України «Про звернення громадян», яка, серед іншого, встановила: «Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається».

39. Якщо звернутись до практики міжнародних судових та правозахисних інституцій, то в порівнянні з Україною картина буде зовсім іншою. Зокрема,

39.1. Усі Комітети ООН, включно які мають статус міжнародної судової інституції, приймають усі звернення, включно про захист прав людини, електронною поштою з приватної електронної адреси як звичайні листи. Докази приймаються у вигляді фотокопій документів без будь-якого засвідчення, доданих до електронного листа.

39.2. Міжнародний Кримінальний Суд, створений за Римським статутом, так само приймає усі звернення електронною поштою з приватної електронної адреси як звичайні листи. Докази приймаються у вигляді фотокопій документів без будь-якого засвідчення, доданих до електронного листа. І визнаються доказами!

39.3. Комітет Міністрів Ради Європи приймає усі звернення електронною поштою з приватної електронної адреси як звичайні листи. Докази приймаються у вигляді фотокопій документів без будь-якого засвідчення, доданих до електронного листа.

39.4. ЄСПЛ має кілька різних електронних систем для громадян, і продовжує збільшувати їх кількість. Одна з них – система електронної комунікації ECS. Після стадії комунікації Суд може надати заявнику можливість продовження комунікації по справі електронною поштою, включно подання нових звернень та доказів. Переписка відбувається за приватною електронною адресою, усі документи подаються у звичайному pdf-форматі. Причому якщо подається звернення, воно має бути відсканованим з підписаного заявником оригіналу і переведене в pdf (https://www.echr.coe.int/Documents/PD_electronic_filing_applicants_ENG.pdf). Все. Якщо екстраполювати ці правила на український суд, то я, наприклад, мала би подати сканкопію своєї підписаної касації з додатком сканкопій доказів – все в pdf-форматі.

40. На фоні такої міжнародної практики, яка пронизана повагою до людини та її прав, українські реалії вражають своєю зневагою до людини та агресивністю. Очевидно, що введення таких нових обмежень в праві на доступ до суду є втручанням держави в право на суд. Хоча це втручання здійснюється згідно із законом, але жодної легітимної мети воно не має, а відтак, невідомо, коли воно застосовується, коли ні. Воно зовсім не є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни – жодної користі громадська безпека чи економічний добробут від цього не отримує. Це втручання не призначене для запобігання заворушенням чи злочинам, не служить захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. Швидше навпаки: таке втручання вимиває шалені народні гроші з бюджету на створення та експлуатацію цього монстра під назвою ЄСІТС = Електронний суд, а потім ще й

оголює злиденні сімейні бюджети на доступ до користування монстром. Більше того, таке втручання є непропорційним і навіть шизофренічним, і покладає непосильний тягар на плечі простої людини, яка хоче звернутись до суду, у вигляді значних нічим не забезпечених фінансових витрат. Тоді навіщо воно? Щоб пиляти бюджетні кошти?

41. Крім непотрібності введених обмежень самих по собі, є ще й серйозні застороги з приводу позбавлення ними людей фінансового доступу до суду, а саме:

41.1. За приписами права прав людини, держава (влада) гарантує кожному його права людини, включно і право на справедливий суд. Відповідний припис відкриває ЄКПЛ, що є частиною національного законодавства з 03.08.1997: «Стаття 1. Високі Договірні Сторони гарантують кожному хто, перебуває під їхньою юрисдикцією, права і свободи, визначені в розділі I цієї Конвенції». Ця гарантія полягає у забезпеченні державою (владою) кожному щонайменше чотирьох доступів до кожного конвенційного права: юридичного, інформаційного, фінансового та фізичного. В контексті права на справедливий суд це означає, що держава (влада) має забезпечити кожному усі чотири доступи до права на суд. Аплікуючи це твердження на оскаржувані зміни в законодавство, маємо перевірити наявність, в першу чергу, наскільки ці зміни забезпечені юридичним та фінансовим доступом до права на суд.

41.1.1. Так, до 15.12.17 людина могла взагалі не мати комп'ютера та мобільного телефона у власності, а для складення та надсилання касаційної скарги піти до найближчого інтернет-салону і умовно за 5 копійок вирішити ці питання. Я наводжу цей приклад з власного досвіду, оскільки з 2012 року надсилаю електронні позови, апеляції та касації.

41.1.2. За новим законом з 15.12.17 року, для електронної комунікації з судом людина повинна мати власного комп'ютера з підключеним інтернетом, оскільки для користування ЕЦП чи КЕП потрібно завантажити спеціальне програмне забезпечення для зчитування підпису, чого не зробиш в інтернет-салоні, і мати постійний інтернет для фіксування позначки часу. Для роботи в ЄСІТС (Електронний суд) потрібно завантажити ще додаткове програмне забезпечення, і отримати ідентифікацію на приватний мобільний телефон, зареєструвавши його в ЄСІТС (Електронний суд). Потім ще додаткова ідентифікація через приватну електронну пошту, і – нарешті! ЄСІТС (Електронний суд) створює цільову судову електронну адресу для електронної комунікації з судами. Таку інструкцію надає відеодопомога за посиланням <https://id.court.gov.ua/>. Мабуть, ставка Гітлера – і та не мала стільки ступенів захисту. Для придбання всього потрібного обладнання та послуг людина має мати фінансові джерела покриття цих витрат. Держава забезпечує ці джерела у вигляді заробітної плати, пенсій, стипендій, соціальних допомог тощо. Усі доходи регулюються державою, і в своєму складі мають мати закладеними необхідні витрати. Якщо держава гарантує право на доступ до суду, вона має забезпечити всі фінансові витрати на це, ввівши їх до складу джерел доходів.

41.1.3. А що Україна? В Україні основою для розрахунку зарплат, пенсій, соціальних виплат тощо є прожитковий мінімум (далі – ПМ), встановлений законом України «Про прожитковий мінімум» від затертого 15 липня 1999 року №966-XIV (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-14>), який має відповідати (включати в себе гарантії) ст.ст.45, 46.3, 47, 48, 49, 53, 55, 59 Конституції України повністю або в сукупності з цільовим бюджетним фінансуванням. Цільового бюджетного фінансування для покриття витрат на доступ до суду в Україні не існує. Отже, залишається ПМ. Перелік найменувань ПМ затверджений спочатку постановою Кабінету Міністрів України (далі – КМУ) «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення» від 14 квітня 2000р. №656 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/656-2000-n>), а 11 жовтня 2016р. їй на заміну ухвалена нова Постанова КМУ «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення» №780 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/780-2016-n>). (І хоча постанова №780 скасована судом ще 25.04.2018, на сайті ВРУ вона оприлюднена як ЧИННА. А перелік наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг, затверджених постановою КМУ від 14 квітня 2000 р. №656, чинність якого відновлена судом ще 25.04.2018, до сьогодні числиться на сайті ВРУ таким, що втратив чинність 11.10.2016. І фактичний ПМ Мінсоцполітики так само обраховує за скасованою постановою №780. Звичайно! Адже якщо обраховувати за відновленою судом постановою КМУ від 14 квітня 2000 р. №656, то сума ПМ була б щонайменше в півтора рази більшою! А хто дасть такі гроші людям?).

41.1.4. Ні №656, ні №780 постанови КМУ не включають в перелік ПМ ні комп'ютера, ні мобільного телефону, ні інтернету, ні мобільного зв'язку. І навіть паперу та рекомендованих листів не включають, щоб послати суду та відповідачам паперові позов чи касацію з доказами. Хоча з часу ухвалення нововведень минуло понад три роки, ніхто і в потилиці не почувався, аби забезпечити людині навіть юридичний доступ до суду – доповнити перелік ПМ отими комп'ютером, мобільником, інтернетом та мобільним зв'язком. І папером та рекомендованими листами. Немає в Україні юридичного доступу до права на суд у вигляді прописаних

джерел доходів людини для покриття витрат на доступ до суду. А відтак, немає і фінансового доступу, тому що він без юридичного не буває. А ці витрати складають пенсію за два роки!

41.1.5. Але це ще не все. Перелік ПМ, встановлений законом №966-XIV, держава (влада) в Україні ніколи не виконувала і не виконує. Він – як потьомкінська деревня, для віду. Навіть такий куций. Бо у нас є бюджетний ПМ – затверджений «зі стелі» в бюджетному законі. І хай Мінсоцполітики нарахувало за серпень 2020 року фактичний ПМ 4 331 грн., а в бюджетному у нас – 2 118 грн. Оце закон! За статистичними даними, в 2016 році в Україні понад 60% населення жили на доходи менше фактичного ПМ, тобто, за межею бідності. Такі українські офіційні дані оприлюднив у відкритий доступ свого часу спеціальний представник США у справах України Курт Волкер, а в українських джерелах ви їх не знайдете днем з вогнем. В 2020 році таких людей вже не менше 80%. Це означає, що щонайменше 80% українців не забезпечені державою (владою) фінансовим доступом до права на суд шляхом встановлення нових обмежень доступу до суду, які потребують значних фінансових вкладень, не забезпечених державою (владою) юридично та фінансово.

42. З урахуванням усіх наведених аргументів є очевидним, що обмеження на доступ до суду, запроваджені статтею 18, частиною 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останнім абзацом пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, позбавляють кожного доступу до суду, а тому суперечать частині 1 статті 55 Конституції України. З цієї причини наведені приписи закону мають бути визнані КСУ неконституційними.

Г. Щодо неконституційності та дискримінаційності нових обмежень в доступі до суду

43. Відповідно до частин 1 та 2 статті 24 Конституції України, «Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками».

43.1. Однак, статті 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 до сьогодні, внесли такі нововведення до процедури звернення до суду, які унеможливили доступ до суду біля 80% населення України за ознакою майнового стану. Я є людиною з інвалідністю 2 групи з трудовим стажем понад 30 років, і моя мізерна пенсія іде на життя мені та моїй доньці – інваліду з дитинства 2 групи, якій держава (влада) не платить ні копійки ні пенсії, ні соціальної допомоги вже два роки. Для того, щоб купити комп'ютер, мобільний телефон, під'єднати послуги інтернету та мобільного зв'язку, нам, двом інвалідам, треба не їсти і не купувати нічого, навіть ліки, 6-12 місяців, а моїй мамі, лежачому інваліду 1А групи –1-2 роки. І ми не виключення – так живе більшість українського народу. За офіційними статистичними даними, наявними у відкритому доступі, середній дохід в 2019 році на одну особу склав 67,5 тис. грн., тобто 5 625 грн. на місяць (<https://thepage.ua/ua/news/zrostannya-dohodiv-naselennya-u-2019-roci-spovilnilosya>). Це як середня температура по лікарні. Тому що хто має реальний доступ до суду в нових умовах – це олігархат і великий бізнес, який його не потребує (бо має інший доступ до суду – с заднього кирильця), та чиновники. Все. Інші мають відривати від здоров'я та сім'ї. Коболєв та іже с ним живе на 24 млн. грн. на місяць, а 90% населення живе на 1-2 тис. грн. на місяць.

43.2. Цифри говорять самі за себе: нововведеннями в доступі до суду влада не тільки не надала українцям юридичного та фінансового доступу до суду, а фізично винищує народ голодом та злиднями. З цієї причини статті 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 до сьогодні, є явно дискримінаційними щодо основної частини населення України, включно мене, на користь невеличкої купки багатіїв та чиновників, за майновим станом, суперечать частинам 1 та 2 статті 24 Конституції України, а тому мають бути визнані КСУ неконституційними.

Д. Щодо неконституційності невключення витрат на доступ до суду в прожитковий мінімум.

44. Оскільки жодні витрати на доступ до суду, включно і необхідні для нових обмежень із застосуванням ЕЦП, ЕСІТС (Електронний суд), КЕП держава (влада) не включила до переліку прожиткового мінімуму (див. вище пункт 41), це означає, що вона не гарантує юридичного та фінансового доступу до права на суд, як це мало би бути за приписами Конституції України. Це означає, що статті 18, частини 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 до сьогодні, суперечать частині 3 статті 46 Конституції України, а тому мають бути визнані КСУ неконституційними.

Е. Щодо неконституційності встановлення обмежень права на доступ до суду при абсолютній забороні таких обмежень

45. Очевидно, що в цій справі з 15.12.17 до сьогодні має місце порушення статтею 18, частинами 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останнім абзацом пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні

положення КАСУ, абсолютної заборони обмежень права на суд, гарантованої частинами 1 та 2 статті 64 Конституції України, і тому ці статті КАСУ мають бути визнані КСУ неконституційними.

Є. Щодо неконституційності заборони звуження змісту та обсягу існуючих прав

46. Так само з 15.12.17 до сьогодні має місце і порушення статтею 18, частинами 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останнім абзацом пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, заборони звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, гарантованої частинами 2 та 3 статті 22 Конституції України – шляхом встановлення законом низки непотрібних та юридично і фінансово незабезпечених обмежень права людини на доступ до суду. З цієї причини ці статті КАСУ мають бути визнані КСУ неконституційними.

Ж. Щодо неконституційності відібрання доступу до ВП ВС як касаційного суду

І. Нормативне врегулювання нововведень

47. До 15.12.17 в Україні був чинним Кодекс адміністративного судочинства України в редакції закону України від 06.07.05 №2747-IV, з наступними змінами і доповненнями (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15/ed20170803>).

47.1. Відповідно до ст.210 тодішньої редакції КАСУ, «1. Судом касаційної інстанції в адміністративних справах є Вищий адміністративний суд України».

Відповідно до ст.211 тодішньої редакції КАСУ, «1. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, а також особи, які не брали участі у справі, якщо суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси та обов'язки, мають право оскаржити в касаційному порядку судові рішення суду першої інстанції після їх перегляду в апеляційному порядку, а також судові рішення суду апеляційної інстанції повністю або частково, крім випадків, передбачених цим Кодексом».

47.2. Це означає, що до 15.12.17 кожний мав право звернутись з касаційною скаргою у своїй справі безпосередньо до суду, наділеного правом розгляду такої скарги – ВАСУ. І лише ВАСУ був наділений повноваженнями з касаційного розгляду справ і фактично розглядав подану йому касацію та ухвалював рішення по ній.

48. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 02.06.16 №1402-VIII

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>) визнав таким, що втратив чинність в переважній своїй частині

закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 07.07.10 №2453-VI

(<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2453-17>). Закон №1402-VIII вніс суттєві зміни в структуру судових органів.

Зокрема, він на рівні структури ліквідував усі вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України. Натомість, створив нову касаційну інстанцію під назвою Верховний Суд, яка дещо схожа на гібрид колишніх вищих та Верховного судів України. Складається ця інстанція з касаційних судів різної юрисдикції, включно Великої Палати.

49. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» від 3 жовтня 2017 року №2147-VIII (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>) виклав КАСУ в новій редакції, чинній з 15.12.17 і до сьогодні. Судом касаційної інстанції в адміністративних справах стаття 327 нової редакції КАСУ встановила Верховний Суд.

50. Однак, власне «Верховний Суд» не наділений жодними процесуальними повноваженнями судової інституції. Натомість, повноваження «суду» надані законом виключно його структурним складовим. В адміністративних справах повноваженнями касаційного суду наділені – причому різними, часом взаємовиключними, – ЛИШЕ Касаційний адміністративний суд та Велика Палата.

50.1. Зокрема, стаття 346.6 нового КАС України в редакції закону №2147-VIII наділила ВП ВС виключними повноваженнями з розгляду усіх справ, в яких оскаржуються порушення правил предметної юрисдикції: «6. Справа підлягає передачі на розгляд Великої Палати Верховного Суду у всіх випадках, коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної юрисдикції».

50.2. А з 19.10.19, в редакції закону України від 02.10.19 №142-IX, ця компетенція звужена: «6. Справа підлягає передачі на розгляд Великої Палати Верховного Суду, коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної юрисдикції, крім випадків, якщо: 1) учасник справи, який оскаржує судові рішення, брав участь у розгляді справи в судах першої чи апеляційної інстанції і не заявляв про порушення правил предметної юрисдикції; 2) учасник справи, який оскаржує судові рішення, не обґрунтував порушення судом правил предметної юрисдикції наявністю судових рішень Верховного Суду у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) іншого касаційного суду у справі з подібною підставою та предметом позову у подібних правовідносинах; 3) Велика Палата Верховного Суду вже викладала у своїй постанові висновок щодо питання предметної юрисдикції спору у подібних правовідносинах».

50.3. Стаття 347 КАСУ передбачила порядок такої передачі: «1. Питання про передачу справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду вирішується судом за власною ініціативою або

за клопотанням учасника справи. 2. Питання про передачу справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду вирішується більшістю від складу суду, що розглядає справу. 4. Про передачу справи на розгляд палати, об'єднаної палати або Великої Палати Верховного Суду суд постановляє ухвалу... із обґрунтуванням підстав, визначених у частинах п'ятій або шостій статті 346 цього Кодексу». Закон не містить жодних вимог до обґрунтування позиції КАС ВС, чому саме, за якими критеріями він не передає справу до ВП ВС, а розглядає її сам. Визначення людиною, чия ж все-таки компетенція наявна в її справі для розгляду касації за встановленими законом критеріями, – КАС ВС чи ВП ВС, практично неможливе: жодних індикаторів подібних рішень ВП ВС з правовими висновками в Єдиному державному реєстрі судових рішень немає, і пошук в ЄДРСР не передбачає опції відібрання таких рішень ВП ВС.

50.4. Таким чином, з 15.12.17 а) ВП ВС – єдина – наділена виключними повноваженнями з розгляду усіх, а з 19.10.19 – частини справ, в яких оскаржуються порушення правил предметної юрисдикції, тобто, є єдиним касаційним «судом» для конкретної категорії справ; б) КАС ВС є єдиним, хто наділений повноваженнями з імперативної передачі таких справ до ВП ВС; при цьому він не має повноважень з розгляду цих справ, тобто, не є «судом» для такої категорії справ; в) жодна людина не має права подати касацію у своїй справі безпосередньо «суду» – ВП ВС.

50.5. Виходить, тепер людина подає касацію до касаційного суду, але в значній частині справ ця касація не попадає до власне «суду», а ЗАВЖДИ спрямовується до КАС ВС – незалежно від наявності чи відсутності у останнього повноважень на її розгляд. Тобто, КАС ВС тепер додатково наділений несудовими функціями: по-перше, є «ситом» для розсортування справ по компетенції (чи то є власна компетенція КАС ВС, чи компетенція ВП ВС); по-друге, є своєрідним «поштарем» для передачі до ВП ВС справ її компетенції. А якщо КАС ВС зловживає цими додатковими повноваженнями – нема на те ради. Жодних аргументів, чому, за якими критеріями КАС ВС не передав справу до ВП ВС, а сам її розглядає, не наводиться ніде – не передбачено законом. І рішення КАС ВС є остаточним, механізму оскарження такого рішення не існує. Клондайк для зловживань.

II. Аргументи щодо неконституційності нових обмежень доступу до суду

51. Суд, «встановлений законом»

ЄСПЛ у кількох рішеннях наголосив, що поняття «суд, встановлений законом», стосується не тільки юридичного підґрунтя самого по собі існування «суду», але також і дотримання судом спеціальних норм, які регулюють його юрисдикцію, підсудність, повноваження судді (належний склад суду).

51.1. Першою справою, в якій ЄСПЛ розглянув питання компетенції суду у світлі вимоги «суду, встановленого законом», є справа «Coeme and Others v. Belgium» («Coeme та інші проти Бельгії», №32492/96 та ін., рішення від 22.06.2000, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-59194>). У цій справі касаційний суд Бельгії (верховний судовий орган країни) виніс вирок у першій інстанції щодо міністра уряду та 4 інших осіб, які ніколи не обіймали міністерських постів, хоча відповідно до національного законодавства цей суд був повноважним виносити рішення у першій інстанції тільки щодо міністрів.

51.2. У справі «Gurov v. Moldova» (Gurov проти Молдови), №36455/02, рішення від 11.07.06, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-76297>), ЄСПЛ визнав порушенням частини першої статті 6 Конвенції розгляд цивільної справи суддею, строк повноважень якого на момент розгляду справи закінчився, але він продовжував виконувати судові повноваження за відсутності будь-яких правових підстав.

51.3. У справі «Oleksandr Volkov v. Ukraine» (Олександр Волков проти України) (№21722/11, рішення від 09.01.13, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-126884>), заявник оскаржив до Вищого адміністративного суду України (ВАСУ) своє звільнення з посади судді. Для цього 19 жовтня 2010 року Головою ВАСУ була спеціально створена палата, яка згодом частково задовольнила позов заявника. Заявник стверджував, що на час розгляду справи строк повноважень Голови ВАСУ сплив, чинне на той час законодавство не передбачало процедури обрання суддів на адміністративні посади, а здійснення ним повноважень відбувалось на підставі рішень Президії ВАСУ та Зборів суддів адміністративних судів України. Відповідно, створена Головою ВАСУ палата не була повноважною розглядати його справу. ЄСПЛ погодився із твердженнями заявника, визнавши, що ані створення палати ВАСУ, яка розглядала справу заявника, ані визначення її складу не були легітимними, оскільки здійснювались Головою ВАСУ, строк повноважень якого сплив, а отже, це не був «суд, встановлений законом».

51.4. Важливим прикладом застосування правила «суд, встановлений законом», є наведений в рішенні у справі «DMD Group, A.S., v. Slovakia» (DMD Group A.S. проти Словаччини), №19334/03, рішення від 05.10.10, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-100883>). У цій справі голова місцевого суду своїм наказом призначив себе суддею у справі заявника замість іншого судді та того ж дня припинив провадження у справі. Суд звернув увагу, зокрема, на такі обставини:

а) питання передачі справ від одного судді до іншого не було достатньо чітко врегульовано національним законодавством, яке не передбачало жодних гарантій проти зловживань;

б) мало місце поєднання однією особою адміністративних функцій і здійснення нею правосуддя як суддею;

в) єдиним документом, що регулював розподіл справ, був розклад роботи, який безконтрольно змінювався головою суду. Зваживши на ці обставини, Суд визнав порушення права на суд, «встановлений законом».

Відтак ЄСПЛ дійшов висновку, що касаційний суд не мав ознак «суду, встановленого законом».

51.5. У справі «Sokurenko and Strygun v. Ukraine» (Сокурєнко і Стригун проти України), №№29458/04 та 29465/04, рішення від 20.07.06, <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-76467>), ЄСПЛ зазначив, що згідно зі статтею 111-18 Господарського процесуального кодексу (ГПК) Верховний суд, скасувавши постанову Вищого господарського суду, міг або повернути справу на новий розгляд до нижчого суду, або ж припинити провадження у справі. Натомість він залишив у силі постанову апеляційного суду, і такі дії не були передбачені ГПК. ЄСПЛ також зазначив, що не було жодної іншої правової норми, яка б надавала повноваження Верховному суду ухвалювати подібне рішення у справі. Проте у даній справі Верховний суд не надав жодних аргументів щодо прийняття такої постанови, виходячи за межі своїх повноважень шляхом свідомого порушення ГПК і ухвалення такого ряду рішень, що, як вказувалося урядом, стало звичайною практикою Верховного суду. На думку ЄСПЛ, перевищивши свої повноваження, які були чітко викладені у ГПК, Верховний Суд не міг вважатися «судом, встановленим законом» у визначенні пункту 1 статті 6 Конвенції відносно оскаржуваного провадження.

Отже, ЄСПЛ визначив: слід вважати, що «суд, встановлений законом» означає наступне:

- дотримання усіх правил юрисдикції та підсудності;
- дотримання правил автоматичного розподілу справ;
- наявність повноважень у судді;
- належний склад суду;
- наявність достатніх повноважень для розгляду певної категорії справ.

51.6. Проектуючи наведені ознаки протиправності на ситуацію, що має місце в цій справі, стає очевидним, що ні «Верховний Суд», ні «Касаційний адміністративний суд в складі Верховного Суду» не є «судом» в розумінні ЄКПЛ стосовно розгляду та вирішення справ, компетенція на розгляд та вирішення яких надана ВП ВС.

51.7. Моя касація однозначно відноситься до компетенції ВП ВС, оскільки в ній оскаржені зразу кілька порушень правил предметної юрисдикції, і усі три умови нового закону виконані: ВП ВС ще НЕ викладала у своїй постанові висновків щодо жодного з оскаржених мною питань предметної юрисдикції спору у подібних правовідносинах. В такій ситуації єдиною компетенцією КАС ВС є – передати справу до ВП ВС. Але не так сталося, як закон пише: зловживання. КАС ВС не лише не передав справу до ВП ВС, а взагалі повернув касацію без розгляду. І я як позивачка в цій справі, вважаючи належним касаційним судом ВП ВС, позбавлена законом права звернення до цього суду, позбавлена законом отримати його рішення і по суті, і навіть щодо того, чи є ВП ВС «судом» в моїй справі, чи ні.

52. Доступ до суду

52.1. Доступ до суду має настільки велике значення в суспільному житті України, що Конституційний Суд України в тій чи іншій формі торкався його в 14ти своїх рішеннях, а саме №№ 5-зп/97, 6-зп/97, 8-зп/97, 6/01, 15/02, 3/03, 26/09, 3/10, 18/10, 9/12, 11/12, 8/13, 12/13, 1-в/16. Доступу до суду присвячена ціла окрема сторінка на офіційному сайті КСУ <http://ccu.gov.ua/storinka-knygy/4391-dostup-do-sudu>, де наводяться витяги з цих 14ти тематичних рішень КСУ.

Зокрема, КСУ вже вирішив такі питання доступу до суду, релевантні цій справі:

52.1.1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянки Дзюби Галини Павлівни щодо офіційного тлумачення частини другої статті 55 Конституції України та статті 248-2 Цивільного процесуального кодексу України (справа громадянки Дзюби Г.П. щодо права на оскарження в суді неправомірних дій посадової особи) від 25 листопада 1997 року № 6-зп/1997 (пункт 1 резолютивної частини): «Частину Другу статті 55 Конституції України необхідно розуміти так, що кожен, тобто громадянин України, іноземець, особа без громадянства має гарантоване державою право оскаржити в суді загальної юрисдикції рішення, дії чи бездіяльність будь-якого органу державної влади, органу місцевого самоврядування, посадових і службових осіб, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх рішення, дія чи бездіяльність порушують або ущемлюють права і свободи громадянина України, іноземця, особи без громадянства чи перешкоджають їх здійсненню, а тому потребують правового захисту в суді...».

52.1.2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадян Проценко Раїси Миколаївни, Ярошенко Поліни Петрівни та інших громадян щодо офіційного тлумачення статей 55, 64, 124 Конституції України (справа за зверненнями жителів міста Жовті Води) від 25 грудня 1997 року № 9-зп/1997 (пункти 1, 2 резолютивної частини):

«Частину першу статті 55 Конституції України треба розуміти так, що кожному гарантується захист прав і свобод у судовому порядку. Суд не може відмовити у правосудді, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод. Відмова суду у прийнятті позовних та інших заяв, скарг, оформлених відповідно до чинного законодавства, є порушенням права на судовий захист, яке згідно зі статтею 64 Конституції України не може бути обмежене».

52.1.3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Заїченка Володимира Георгійовича щодо офіційного тлумачення положення пункту 18 частини першої статті 293 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку зі статтею 129 Конституції України (про апеляційне оскарження ухвал суду) від 27 січня 2010 року № 3-рп/2010 (речення друге абзацу другого підпункту 3.1 пункту 3 мотивувальної частини):

«Відмова суду в прийнятті позовних заяв, скарг, оформлених відповідно до процесуального закону, є порушенням права на судовий захист, яке за статтею 64 Конституції України не може бути обмежене».

52.1.4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Слободянюка Івана Івановича щодо офіційного тлумачення положення пункту 12 частини першої статті 293 Цивільного процесуального кодексу України у взаємозв'язку з положеннями пунктів 2, 8 частини третьої статті 129 Конституції України від 8 липня 2010 року № 18-рп/2010 (абзац другий підпункту 2.1 пункту 2 мотивувальної частини):

«Реалізацію права особи на судовий захист може бути здійснено також шляхом апеляційного оскарження актів судів першої інстанції, оскільки їх перегляд у такому порядку гарантує відновлення порушених прав людини і громадянина. Отже, право на апеляційне оскарження судових рішень у контексті частин першої, другої статті 55, пункту 8 частини третьої статті 129 Конституції України є складовою права кожного на звернення до суду будь-якої інстанції відповідно до закону».

52.1.5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним зверненням громадянина Трояна Антона Павловича щодо офіційного тлумачення положень статті 24 Конституції України (справа про рівність сторін судового процесу) від 12 квітня 2012 року № 9-рп/2012 (абзац сьомий підпункту 2.2 пункту 2 мотивувальної частини):

«Ніхто не може бути обмежений у праві на доступ до правосуддя, яке охоплює можливість особи ініціювати судовий розгляд та брати безпосередню участь у судовому процесі, або позбавлений такого права».

52.2. Право доступу до суду є одним з аспектів "права на суд" в розумінні ЄКПЛ. В справі *Hornsby v. Greece*, (Горнсбі проти Греції, 18357/91, 19 March 1997, para. 40, <http://hudoc.echr.coe.int/rus/?i=001-58020>) ЄСПЛ зазначив таке:

"Суд повторює, що відповідно до прецедентної практики параграф 1 статті 6 захищає право кожного звернутись зі скаргою відносно цивільних прав та обов'язків до суду чи трибуналу; таким чином реалізується право на суд, в якому право на доступ, яке є правом ініціювати процес перед судом в цивільній сфері, становить один з аспектів (див. *Philis v. Greece* (№1) judgement of 27 August 1991, Series A no 209, p.20, para. 59).

52.3. Наведені витяги демонструють абсолютність конституційного та конвенційного права на доступ до суду в Україні та неможливість позбавлення його будь-ким та в будь-який спосіб. Це означає, що законодавець так само не може ухвалювати закон, який не надає людині доступу до суду чи відбирає у неї цей доступ: такий неякісний закон є ОЧЕВИДНО антиконституційним і має бути офіційно визнаний неконституційним.

52.4. Наведене повною мірою стосується оскаржуваних тут приписів права – частини б статті 346 КАСУ, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ. Оскільки в сукупності ці статті КАСУ не надають людині права прямого звернення до ВП ВС як «суду», вони обмежують право на доступ до суду, гарантоване частиною 1 статті 55 Конституції України, а тому мають бути визнані КСУ неконституційними.

53. Очевидно і те, що в цій справі з 15.12.17 до сьогодні має місце і порушення частиною б статті 346 КАСУ, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, абсолютної заборони обмежень права на суд, гарантованої частинами 1 та 2 статті 64 Конституції України, і тому ці статті КАСУ мають бути визнані КСУ неконституційними.

54. Так само з 15.12.17 до сьогодні має місце і порушення частиною б статті 346 КАСУ, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, заборони звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод, гарантованої частинами 2 та 3 статті 22 Конституції України – шляхом встановлення законом обмеження права людини на пряме подання касаційних скарг до ВП ВС як до «суду». З цієї причини ці статті КАСУ мають бути визнані КСУ неконституційними.

VI. Обґрунтування суспільного інтересу

55. Ця справа має значний суспільний інтерес.

55.1. Право на справедливий суд, включно і право на доступ до суду, є стратегічними підвалинами прав людини загалом. Без належного врегулювання та реалізації цих прав судова чи суспільна справедливість неможлива в принципі.

55.2. Усі касаційні інстанції разом розглядають сотні тисяч касаційних скарг щороку, і в переважній їх більшості присутні усі оскаржені тут порушення Конституції України, а в багатьох – ще й судове свавілля. З власного досвіду, усі 100% моїх власних касацій, поданих після 15.12.17, повернуті без розгляду. Усі 100% моїх власних справ, в яких оскаржувались питання предметної юрисдикції, вирішувались на рівні КАС ВС, і жодна не передана до ВП ВС. І оскаржити неможливо. Такі дані явно свідчать не тільки про створення недолугим законом умов для судових зловживань, а й фактичну наявність таких зловживань. Розумно припустити, що аналогічною є постійна практика КАС ВС і в інших подібних справах. І оскільки на карті стоїть така підвалина правосуддя, як доступ до суду, очевидно, що мова іде про цінності не однієї окремої людини, а всього суспільства в цілому.

VII. Обґрунтування належності форми цієї конституційної скарги

56. Відповідно до статті 57.1 закону України «Про Конституційний Суд України», «Звернення до Суду надсилаються поштою або подаються безпосередньо до Секретаріату». Вид чи тип пошти в законі не вказаний.

56.1. Резидентна пошта існувала в Україні ще за царя Тимка. Коли вона була одна, її називали просто «пошта». В 1997 році, тобто, майже 24 роки назад, в Україну прийшов Інтернет. А з ним – і електронна пошта. Тепер у нас є кілька видів пошти.

56.2. Відповідно до статті 5.6, 5.7 закону України «Про звернення громадян» №393/96-ВР від 2 жовтня 1996 року,

56.2.1. Стаття 1: «Громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення»;

56.2.2. Стаття 5.6: «Письмове звернення надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення)»;

56.2.3. Стаття 5.7: «У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається».

Причому основна частина цих приписів діє в Україні з 1996 року, а приписи стосовно електронного звернення – з 2015 року.

Закон України «Про звернення громадян» є загальним законом щодо усіх видів звернень, і його приписи щодо форми звернень та способів їх доставки поширюються на усі види звернень.

Це означає, що з 2015 року в Україні громадянам дозволено законом вести усю офіційну переписку з приводу їх прав людини, включно з усіма органами влади, включно з приводу скарг на порушення, двома видами пошти: резидентною та електронною.

56.3. Відповідно до статті 1 закону України «Про електронні довірчі послуги» №2155-VIII від 5 жовтня 2017 року, <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19> «1. У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні: 12) електронний підпис - електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис;

13) електронні дані - будь-яка інформація в електронній формі».

56.4. На сторінці Контакти <http://www.csu.gov.ua/storinka/kontakty> офіційного сайту КСУ у повній відповідності до приписів релевантного права розміщені дві поштові адреси КСУ: резидентна поштова адреса (за місцезнаходженням) – 01033, м. Київ, вул. Жиланська, 14, та електронна поштова адреса – inbox@csu.gov.ua.

56.5. Навіть якщо (помилково) протрактувати закон України «Про Конституційний Суд України» як такий, що має перевагу над законом України «Про звернення громадян», то в будь-якому випадку, з урахуванням дії частин 2 та 3 статті 22 Конституції України, матимуть перевагу приписи закону України «Про звернення громадян» щодо форми звернення та способів його доставки, як такі, що ухвалені раніше, і надають людині більше прав.

56.6. ЄСПЛ приймає за оригінал відскановану і переведену в pdf-формат копію підписаного оригіналу звернення, а докази – у формі паперових чи електронних фото- та сканкопій – без будь-яких засвідчень.

56.7. І ще один аргумент. В правовій державі не може бути так, щоб в одних стосунках застосовувалось одне правове врегулювання, а в інших подібних – інше. Це вахканалія і порушення права на рівність перед законом. Саме тому різні закони, які регулюють подібні стосунки, мають однаково регулювати ці подібні стосунки, а там, де такий закон відсутній, застосовується аналогія закону. Саме тому право на електронне звернення має працювати в усіх стосунках людини стосовно її прав з усіма державними та недержавними органами, юридичними та фізичними особами.

57. З урахуванням наведених приписів права та фактичних обставин я звертаюся з цією скаргою до КСУ у формі письмового електронного листа і надсилаю його поштою, а саме – електронною поштою. У повній відповідності до приписів права я підписую цього листа власноручним електронним підписом. Я подаю два примірники електронного листа: один – з власноручним рукописним електронним підписом, інший – з власноручним машинописним електронним підписом.

VIII. Обґрунтування належності доданих до цієї конституційної скарги доказів.

58. Відповідно до ст.55.2.9 закону України «Про Конституційний Суд України», «Копія остаточного судового рішення у справі суб'єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив».

58.1. Вказаний припис суперечить практиці ЄСПЛ, яка є джерелом права в Україні і має більшу юридичну силу, ніж національні закони. За усталеною практикою, ЄСПЛ вимагає надати докази в копіях (фото- чи ксерокопії) документів без будь-якого їх засвідчення, включно і виготовлені із засвідчених копій судових рішень. Вимоги оприлюднені на офіційному сайті ЄСПЛ в документі під назвою «Нотатка для заповнення формуляру заяви» https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf.

58.2. Вказаний припис колізує із КАСУ. Відповідно до п.15.14) розділу Перехідні положення, «15.14) копії судових рішень видаються судом, у якому перебуває справа на момент надходження відповідної заяви». Це правило стосується і паперових, і електронних копій. Після розгляду ВС негайно повертає усі справи до місцевого чи апеляційного суду. Це означає, що ВС як найвищий суд в Україні не має обов'язку засвідчувати власні судові рішення. На практиці сторонам надсилається один примірник належно засвідченого остаточного рішення, але цей єдиний примірник призначений саме для сторони як реалізація та підтвердження її права на суд. З нього сторона виготовляє, при потребі, копії, включно і для надсилання до ЄСПЛ. Додаткову копію, за умови її оплати, сторона може замовити, але якщо справа повернута до суду нижчого рівня (а це переважна більшість справ), ВС її вже не засвідчить.

58.3. Вказаний припис колізує із статтею 6.3 раніше ухваленого закону України «Про доступ до судових рішень» №3262-IV від 22 грудня 2005 року: «3. Суд при здійсненні судочинства може використовувати лише текст судового рішення, який опубліковано офіційно або внесено до Реєстру». Це означає, що і вимагати інший текст судового рішення жодний суд не вправі. До того ж, з огляду на дію частин 2 та 3 статті 22 Конституції України, цей (перший) припис має перевагу над (другим) приписом про надання засвідченої копії, оскільки ухвалений раніше і ширший за своїм змістом, а другий припис звужує раніше наявний обсяг прав з доступу до суду.

58.4. Підсумовуючи, можна стверджувати, що вимога закону України «Про Конституційний Суд України» про те, що копія остаточного судового рішення у справі суб'єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив, є неконвенційним та неконституційним неоправданим обмеженням в доступі до суду, запровадженим хоча й законом, але таким, що не є необхідним у демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки чи економічного добробуту країни, не запровадженим для запобігання заворушенням чи злочинам, для захисту здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. До того ж, людині неможливо виконати цю вимогу, оскільки автор остаточного судового рішення не має законного обов'язку засвідчити власне рішення.

59. Мені повезло: моя справа наразі знаходиться в КАС ВС, і на моє звернення мені надіслана електронна копія рішення в моїй справі, засвідчена належно електронним підписом та електронною печаткою. З огляду на наведені приписи права та фактичні обставини, у повній відповідності до вимог закону та практики ЄСПЛ я подаю до КСУ отриману електронну копію остаточного судового рішення в моїй справі, засвідченого КАС ВС, та його роздрук (копію) тексту, внесеного до ЄДРСР.

IX. Вимоги

З огляду на зазначене, прошу Конституційний Суд України:

60. Визнати частину 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України такою, що не відповідає частині 2 статті 19 Конституції України в контексті неповноважного делегування ВРУ частини власних

законотворчих повноважень з визначення прав та обов'язків людини на доступ до суду ВРП як іншої неуповноваженій особі.

61. Визнати частину 13 статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України такою, що не відповідає частині 1 статті 92 Конституції України в контексті порушення припису про те, що права і обов'язки людини визначаються виключно законами України.

62. Визнати статтю 18, частину 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, такими, що не відповідають частині 1 статті 55 Конституції України, в контексті запровадження нових неоправданих обмежень та юридичного та фінансового незабезпечення державою (владою) доступу до суду з цими обмеженнями.

63. Визнати статтю 18, частину 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, такими, що не відповідають частинам 1 та 2 статті 24 Конституції України в контексті дискримінації переважної більшості населення України, включно мене, в доступі до суду за ознакою майнового стану.

64. Визнати статтю 18, частину 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, такими, що не відповідають частині 3 статті 46 Конституції України, в контексті невключення державою (владою) до ПМ фінансових витрат на придбання техніки та послуг, паперу та рекомендованих відправлень, необхідних для отримання доступу до суду.

65. Визнати статтю 18, частину 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, такими, що не відповідають частинам 1 та 2 статті 64 Конституції України, в контексті порушення абсолютної заборони обмежень права на доступ до суду, а саме запровадження нових неоправданих обмежень та юридичного та фінансового незабезпечення державою (владою) доступу до суду з цими обмеженнями.

66. Визнати статтю 18, частину 7, 8 та 10 статті 44, пп.15.1 п.1 Розділу VII Перехідні положення, останній абзац пп.15 п.1 Розділу VII Перехідні положення КАСУ, в редакції, чинній з 15.12.17 по даний час, такими, що не відповідають частинам 2 та 3 статті 22 Конституції України, в контексті звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод а саме запровадження нових неоправданих обмежень та юридичного та фінансового незабезпечення державою (владою) доступу до суду з цими обмеженнями.

67. Визнати частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України в редакції з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, такими, що не відповідають частині 1 статті 55 Конституції України, в контексті відсутності права людини на пряме звернення до Великої Палати Верховного Суду як до належного суду з касаційною скаргою з питань компетенції ВП ВС, зокрема, з оскарженням усіх та частини питань порушень предметної юрисдикції.

68. Визнати частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України в редакції з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, такими, що не відповідають частинам 1 та 2 статті 64 Конституції України, в контексті порушення абсолютної заборони обмежень права на доступ до суду, а саме на пряме звернення до Великої Палати Верховного Суду як до належного суду з касаційною скаргою з питань компетенції ВП ВС, зокрема, з оскарженням усіх та частини питань порушень предметної юрисдикції.

69. Визнати частину 6 статті 346 Кодексу адміністративного судочинства України в редакції з 15.12.17 та з 19.10.19, в сукупності з частинами 1, 2, 4 статті 347 КАСУ, такими, що не відповідають частинам 2 та 3 статті 22 Конституції України, в контексті звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод на пряме звернення до Великої Палати Верховного Суду як до належного касаційного суду з касаційною скаргою з питань компетенції ВП ВС, зокрема, з оскарженням усіх та частини питань порушень предметної юрисдикції.

70. Роз'яснити порядок виконання рішення, ухваленого КСУ за наслідками розгляду цієї скарги.

71. Якщо КСУ визнає оскаржуваний тут закон України (його положення) таким, що відповідає Конституції України, але одночасно виявить, що суд застосував закон України (його положення), витлумачивши його у спосіб, що не відповідає Конституції України, прошу Конституційний Суд вказати на це у резолютивній частині рішення.

X. Перелік документів і матеріалів, на які посилається ця скарга, і які додаються до неї.

1. Примірник цього листа з моїм власноручним рукописним електронним підписом.

2. Примірник цього листа з моїм власноручним машинописним електронним підписом.

3. Роздрук сторінки Контакти з офіційного веб-сайту КСУ

4. Копія ухвали КАС ВС від 30 червня 2020 року у справі №2-146/2004, засвідчена електронним підписом та електронною печаткою КАС ВС.

5. Скан-копія паперової копії ухвали КАС ВС від 30 червня 2020 року у справі №2-146/2004, засвідченої підписом та печаткою КАС ВС.
 6. Скан-копія паперового листа ВП ВС від 16.06.20 №201/0/258-20.
 7. Копія моєї касаційної скарги у справі №2-146/2004 від 10.06.20.
 8. Скан-копія паперової копії ухвали Замостянського районного суду м. Вінниці від 22.12.03 №2-2519/03.
 9. Скан-копія паперової копії рішення Замостянського районного суду м. Вінниці від 17.05.04 №2-146/2004.
 10. Скан-копія паперової копії листа Замостянського районного суду м. Вінниці від 17.05.04.
 11. Скан-копія паперової копії ухвали Апеляційного суду Львівської області як касаційної інстанції від 08.05.07 №33ц-100кс/07.
 12. Роздрук публікації «Зростання доходів населення у 2019 році сповільнилося» в інтернет-виданні The Page. 29.09.20
- Підпис: Н.М. Щербата (Наталя Михайлівна Щербата)» (кінець цитати).
04.10.20
Підпис: Н.М. Щербата
З повагою,
Щербата Наталя Михайлівна

Прошу надати відповідь у визначений законом термін електронною поштою.

Це повідомлення було надіслане через сайт "Доступ до Правди", призначення якого - надання можливості громадянам надсилати запити про публічну інформацію з подальшою публікацією цих запитів та відповідей на них

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

*Чернівська Черкаська
документальна служба
забудуємо*

[Handwritten signature]

В.Ф. Брачук

zaput@ccu.gov.ua

Від: zaput@ccu.gov.ua
 Надіслано: 5 жовтня 2020 р. 11:15
 Кому: 'Щербата Наталя Михайлівна'
 Тема: RE: Інформаційний запит - 713ДоляКС2

Добрий день!

Ваш інформаційний запит отримано та зареєстровано в Секретаріаті Конституційного Суду України 05 жовтня 2020 року за вх. № 18/320-п.і.

-----Original Message-----

From: Щербата Наталя Михайлівна <foi+request-76443-dfb10964@dostup.pravda.com.ua>
 Sent: Sunday, October 4, 2020 5:47 PM
 To: FOI requests at ksud <zaput@ccu.gov.ua>
 Subject: Інформаційний запит - 713ДоляКС2

Доброго дня!

1. Конституційний Суд України (КСУ)

2. Керівнику КСУ

01033, м. Київ, вул. Жилианська, 14, E-mail: inbox@ccu.gov.ua

звертається Щербата Наталя Михайлівна, людина з інвалідністю 2 групи, посвідчення водія ААЩ №000548, видане 27.04.1978р. ДАІ МВС – УВС Вінницької області

Прошу підтвердити отримання цього електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

Я вимагаю застосування та виконання, при розгляді та вирішенні цього звернення, приписів Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод (ЄКПЛ) та рішень Європейського Суду з прав людини (ЄСПЛ) як національного закону та джерел національного права відповідно.

Цей письмовий електронний лист підписаний мною, за приписами закону України «Про електронні довірчі послуги», електронним підписом шляхом додавання до електронних даних, що складають текст листа, даних в текстовій електронній формі, а саме особистого власноручного підпису у вигляді мого власного прізвища та ініціалів друкованими літерами такого вигляду: «Н.М. Щербата».

За приписами закону, форма та спосіб вчинення мною мого електронного підпису під цим листом вільно обрані мною як найуживаніші в електронному документообігові України, з використанням наданих сучасними науковими досягненнями в галузі електроніки і запроваджених в реальне життя можливостей, в межах доступних технічних опцій комп'ютерної техніки.

Факти

1. 29.09.20 я подала на офіційну електронну пошту КСУ Конституційну скаргу №2 щодо позбавлення права на доступ до суду (далі – КС2). Повний текст поданої до КСУ КС2 наводиться нижче. Поштовий робот вручив листа отримувачу 29.09.20 о 18:20.

2. Серед іншого, я просила підтвердити отримання мого електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

2.1. Станом на сьогодні встановлений нормативно строк підтвердження отримання електронного листа сплив, однак належного підтвердження я не отримала.

Вимоги

3. Прошу негайно надіслати мені належне підтвердження отримання електронного листа з КС2 відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

Щербата Наталя Михайлівна
В.В. Івачук

Управління документального забезпечення КСУ

Від: Управління документального забезпечення КСУ <inbox@ccu.gov.ua>
Надіслано: 5 жовтня 2020 р. 11:09
Кому: 'Natalia'
Тема: Конституційний Суд України
Вкладення: 4082-вих. (Щербата Н.М.).pdf; 469-2020 (к.с., перша стор.).pdf

Добрий день.

Надсилаємо відповідь на Ваше звернення.

Також додаємо скан-копію першої сторінки Вашого звернення з відміткою про реєстраційний номер та дату реєстрації.

З повагою
Управління документального забезпечення
Секретаріату Конституційного Суду України
01033, м. Київ, вул. Жиянська, 14
тел. + 380 44 238-10-30
+ 380 44 238-11-17
+ 380 44 238-11-19
факс + 380 44 238-13-37
email: inbox@ccu.gov.ua
сайт: www.ccu.gov.ua

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

*Харитина Ірина
рокушківська
здобувачка*

В. Ф. Франчук

**СЕКРЕТАРІАТ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

вул. Жилинська, 14, м. Київ, 01033, тел. (044)238-11-19, факс 238-13-37
web: <http://www.ccu.gov.ua>

№ _____

На № _____ від _____

ЩЕРБАТА Н. М.

вул. Пирогова, буд. 107-А, кв. 82,
м. Вінниця,
21037

Шановна Наталю Михайлівно!

Ваша конституційна скарга щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) положень статті 18 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) та частини тринадцятої цієї статті; частин сьомої, восьмої, десятої статті 44; частин шостої статті 346 Кодексу „в сукупності“ з частинами першою, другою, четвертою статті 347 Кодексу; підпункту 15.1, абзацу другого підпункту 15.16 підпункту 15 пункту 1 розділу VII „Перехідні положення“ Кодексу, що надійшла до Конституційного Суду України 30 вересня 2020 року, в установленому порядку зареєстрована за вх. № 18/469.

Згідно з Конституцією України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Відповідно до частини другої статті 57 Закону України „Про Конституційний Суд України“ (далі – Закон), пункту 8 § 39 Регламенту Конституційного Суду України (далі – Регламент) Секретаріатом Конституційного Суду України здійснено попередню перевірку Вашої конституційної скарги на відповідність за формою вимогам, установленим статтями 55, 56, частиною першою статті 74 Закону.

За результатами попередньої перевірки конституційної скарги встановлено її невідповідність вимогам Закону.

Так, згідно зі статтею 151-1 Конституції України, пунктом 9 частини першої статті 7, частиною першою, пунктами 3, 7 частини другої статті 55, абзацом десятим частини другої статті 55, частиною першою статті 56 Закону особа подає конституційну скаргу лише щодо відповідності Конституції України (конституційності) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі; у конституційній скарзі зазначаються відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і

матеріалів; копія остаточного судового рішення має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив.

Порушуючи питання щодо неконституційності положень статті 18 Кодексу та частини тринадцятої цієї статті; частин сьомої, восьмої, десятої статті 44; частини шостої статті 346 Кодексу (в редакціях законів України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII, „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення справи“ від 2 жовтня 2019 року № 142–IX) „в сукупності“ з частинами першою, другою, четвертою статті 347 Кодексу; підпункту 15.1, абзацу другого підпункту 15.16 підпункту 15 пункту 1 (за конституційною скаргою – останній абзац пп.15 п.1) розділу VII „Перехідні положення“ Кодексу, у тексті клопотання Ви згадуєте та визначаєте остаточним судовим рішенням у справі № 2-146/2004 ухвалу Верховного Суду від 30 червня 2020 року, однак до матеріалів конституційної скарги не долучаєте жодного судового рішення, тому встановити чи застосовано судом оспорювані положення Кодексу в остаточному судовому рішенні у Вашій справі не вбачається за можливе.

Також до надісланого клопотання не долучено жодних документів та матеріалів, на які є посилання в тексті конституційної скарги, а також зазначених в переліку документів та матеріалів, що додаються.

Окремо звертаємо увагу на те, що відповідно до частини першої статті 57 Закону звернення до Конституційного Суду України надсилаються поштою або подаються безпосередньо до Секретаріату. Проте Ваша конституційна скарга надійшла до Конституційного Суду України в електронній формі.

Враховуючи викладене, керуючись частиною третьою статті 57 Закону, пунктом 1 § 40 Регламенту, повертаємо Вашу конституційну скаргу як таку, що за формою не відповідає вимогам Закону. Повернення конституційної скарги не перешкоджає повторному зверненню до Конституційного Суду України з дотриманням вимог Закону.

Принагідно інформуємо, що дотримання вимог статей 55, 56 Закону є передумовою прийнятності конституційної скарги та розгляду Конституційним Судом України питання щодо відкриття конституційного провадження у справі.

До цього повідомлення додається Пам'ятка для громадян та юридичних осіб про порядок внесення конституційних скарг до Конституційного Суду України. Повний текст Закону розміщено на офіційному вебсайті Конституційного Суду України (ccu.gov.ua) у підрозділі „Правові документи“ розділу „Про КСУ“.

Додаток: на 25 арк.

З повагою

керівник Секретаріату

В. М. БЕСЧАСТНИЙ

Пам'ятка
для громадян та юридичних осіб про порядок внесення конституційних скарг
до Конституційного Суду України

Звертаючись до Конституційного Суду України (далі – Конституційний Суд або Суд), громадяни України, іноземці, особи без громадянства та юридичні особи повинні знати межі повноважень Конституційного Суду, питання, з яких вони можуть звертатися до нього, вимоги до конституційної скарги, які встановлюються Законом України „Про Конституційний Суд України“ від 13 липня 2017 року № 2136– VIII (далі – Закон).

I. Формою звернення громадян України, іноземців, осіб без громадянства та юридичних осіб до Конституційного Суду є *конституційна скарга*.

Листи, скарги, клопотання, заяви, в тому числі позовні заяви, інші звернення з питань, вирішення яких не належить до повноважень Суду, опрацьовуються Секретаріатом Конституційного Суду (далі – Секретаріат) в порядку, передбаченому Законом України „Про звернення громадян“.

II. Відповідно до пункту 3 Розділу III „Прикінцеві положення“ Закону конституційну скаргу може бути подано, якщо остаточне судове рішення у справі особи набрало законної сили не раніше 30 вересня 2016 року.

Конституційна скарга щодо справи, остаточне судове рішення в якій набрало законної сили раніше 30 вересня 2016 року, повертається керівником Секретаріату суб'єкту права на конституційну скаргу без розгляду (абзац другий пункту 3 Розділу III „Прикінцеві положення“ Закону, пункт 2 § 40 Регламенту Конституційного Суду України (далі – Регламент)).

III. Конституційна скарга надсилається до Конституційного Суду поштою або подається безпосередньо до Секретаріату без сплати судового збору.

IV. Згідно зі статтею 55 Закону конституційною скаргою є подане до Суду письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу.

У конституційній скарзі зазначаються:

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) громадянина України, іноземця чи особи без громадянства, адреса зареєстрованого місця проживання особи (для іноземця чи особи без громадянства – місця перебування) або повна назва та місцезнаходження юридичної особи, а також номер засобу зв'язку, адреса електронної пошти, якщо такі є;

2) відомості про уповноважену особу, що діє від імені суб'єкта права на конституційну скаргу;

3) короткий виклад остаточного судового рішення, в якому було застосовано відповідні положення закону України;

4) опис перебігу розгляду відповідної справи в судах;

5) конкретні положення закону України, які належить перевірити на відповідність Конституції України, та конкретні положення Конституції України, на відповідність яким належить перевірити закон України;

6) обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону;

7) відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів;

8) перелік документів і матеріалів, що додаються.

Копія остаточного судового рішення у справі суб'єкта права на конституційну скаргу має бути засвідчена в установленому порядку судом, що його ухвалив.

V. Відповідно до статті 56 Закону суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України.

До суб'єктів права на конституційну скаргу не належать юридичні особи публічного права.

Конституційну скаргу фізична особа підписує особисто.

Якщо суб'єктом права на конституційну скаргу є дієздатна фізична особа, яка за станом здоров'я або фізичною вадою не в змозі особисто підписати конституційну скаргу, її підписує уповноважена в установленому законом порядку особа, що діє від її імені.

Конституційну скаргу юридичної особи підписує уповноважена на це особа, повноваження якої має бути підтверджено установчими документами цієї юридичної особи та актом про призначення (обрання) на посаду уповноваженої особи.

VI. Згідно з частиною першою статті 74 Закону конституційна скарга подається до Суду державною мовою.

VII. Згідно зі статтею 77 Закону конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 Закону, та якщо:

1) вичерпано всі національні засоби юридичного захисту (за наявності ухваленого в порядку апеляційного перегляду судового рішення, яке набрало законної сили, а в разі передбаченої законом можливості касаційного оскарження – судового рішення, винесеного в порядку касаційного перегляду);

2) з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців.

Як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Суд визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу.

Якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку.

Суд відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими або наявне зловживання правом на подання скарги.

VIII. Відповідно до статті 8 Закону, яка встановлює межі повноважень Конституційного Суду, Суд розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) чинних актів (їх окремих положень).

Разом з тим, з метою захисту та відновлення прав особи Суд розглядає питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень), який втратив чинність, але продовжує застосовуватись до правовідносин, що виникли під час його чинності.

IX. У зв'язку з тим, що до Конституційного Суду України (як і до конституційних судів інших країн) значна кількість клопотань вноситься з порушенням вимог Закону, Законом і Регламентом передбачено особливий порядок їх попереднього опрацювання Секретаріатом.

Так, відповідно до частини другої статті 57 Закону, пункту 8 § 39 Регламенту попередню перевірку конституційних скарг на відповідність вимогам, встановленим статтями 55, 56, частиною першою статті 74 Закону, здійснює Секретаріат.

У разі, якщо конституційна скарга за формою не відповідає вимогам Закону, керівник Секретаріату повертає її суб'єкту права на конституційну скаргу із зазначенням, яким вимогам Закону вона не відповідає (абзац 1 частини третьої статті 57 Закону, пункт 1 § 40 Регламенту).

Повернення конституційної скарги не перешкоджає повторному зверненню до Суду з дотриманням вимог Закону (абзац 2 частини третьої статті 57 Закону).

X. Звертаємо увагу, що конституційна скарга подається виключно щодо відповідності Конституції України закону України (його окремих положень). Дії чи бездіяльність органів державної влади, рішення судів у системі судоустрою України до Конституційного Суду не оскаржуються. Конституційний Суд не уповноважений здійснювати перегляд судових рішень, скасовувати їх, оцінювати правильність застосування судами норм матеріального і процесуального права, а також перевіряти судові рішення на відповідність Конституції України та законам України.

Конституційний Суд не є суб'єктом законодавчої ініціативи, він не може втручатися у діяльність законодавчого органу державної влади, змінювати чи доповнювати чинні нормативні акти.

З набранням чинності Законом України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)” від 02 червня 2016 року № 1401-VIII (з 30 вересня 2016 року) Конституційний Суд втратив повноваження здійснювати офіційне тлумачення законів України за конституційними зверненнями громадян.

XI. Необхідні консультації щодо підготовки конституційної скарги можуть бути надані на особистому прийомі громадян, який здійснюється з понеділка по четвер з 10.00 до 17.00, у п'ятницю з 10.00 до 15.45. У ці ж години надаються роз'яснення і в телефонному режимі (тел. 238-13-65, 238-13-74). Докладніше про порядок особистого прийому можна дізнатися на офіційному веб-сайті Конституційного Суду (www.ccu.gov.ua) у підрозділі „Як звернутися до Конституційного Суду України“ розділу „До відома“.

Управління документального забезпечення КСУ

Від: Natalia <natanaza@gmail.com>
Надіслано: 29 вересня 2020 р. 18:21
Кому: inbox@ccu.gov.ua
Тема: ЩербатаНМ КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА №2
Вкладення: Зростання доходів населення у 2019 році сповільнилося _ The Page.pdf;
2-146ухвалаКАСВС30.06.20.pdf; Конституційна скарга 2рук29.09.20.pdf;
Конституційна скарга 2маш29.09.20.pdf; ВПВС-ЩНМ17.06.20.pdf;
2-146-04Касація_доповн10.06.20.pdf; 2-146КАСухвала30.06.20.pdf;
2-146Зам.суд-Лен.суд19.05.04.pdf; 2-146УхвАСЛО08.05.07.pdf;
2-146Ухв22.12.03.pdf; 2-146Ріш17.05.04.pdf; Контакти КСУ.pdf; Ухвала КАС
ВС 30_06_2020.zip; Gmail - Надсилаємо копію ухвали від 30.06.2020.pdf

Конституційний Суд України (КСУ)

01033, м. Київ, вул. Жилианська, 14, E-mail: inbox@ccu.gov.ua

КОНСТИТУЦІЙНА СКАРГА №2

(щодо позбавлення права на доступ до суду)

Прошу підтвердити отримання цього електронного листа за призначенням відповідно до приписів ст.7 Розділу III «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 №1886/5.

Я вимагаю застосування та виконання, при розгляді та вирішенні цього звернення, приписів Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод (ЕКПЛ) та рішень Європейського Суду з прав людини (ЄСПЛ) як національного закону та джерел національного права відповідно.

Цей письмовий електронний лист підписаний мною, за приписами закону України «Про електронні довірчі послуги», електронним підписом шляхом додавання до електронних даних, що складають текст листа, даних в текстовій електронній формі, а саме особистого власноручного підпису у вигляді мого власного прізвища та ініціалів друкованими літерами такого вигляду: «Н.М. Щербата».

За приписами закону, форма та спосіб вчинення мною мого електронного підпису під цим листом вільно обрані мною як найуживаніші в електронному документообігові України, з використанням наданих сучасними науковими досягненнями в галузі електроніки і запроваджених в реальне життя можливостей, в межах доступних технічних опцій комп'ютерної техніки.

1. Суб'єкт права на конституційну скаргу: Щербата Наталя Михайлівна, пенсіонерка по інвалідності 2 групи.

2. Поштова адреса зареєстрованого місця проживання: 21037, м. Вінниця, вул. Пирогова, б. 107а, кв.82

3. Поштова електронна адреса: natanaza@gmail.com

I. Резюме скарги

4. Ця конституційна скарга подається з метою конституційного оскарження:

4.1. закону, який, всупереч **ст.ст.19, 92 Конституції України**, делегував власні повноваження Верховної Ради України (далі - ВРУ) на затвердження Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему (далі - ЄСІТС) Вищій Раді правосуддя (далі - ВРП), хоча а) йдеться про визначення прав та обов'язків людини щодо доступу до суду; б) український народ не уповноважував ВРУ передавати будь-кому власні повноваження; в) український народ не уповноважував ВРП ухвалювати закони чи вирішувати питання визначення прав та обов'язків людини в будь-якій іншій формі;

**РОЗПОРЯДЖЕННЯ
ГОЛОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

28.12.2019р.

Київ

№ 136/1/2019-ОД

**Про введення в експлуатацію Системи електронного документообігу
LS Docs у Конституційному Суді України**

З метою удосконалення процесів створення, відправлення, передавання, одержання, оброблення, використання, зберігання документів, контролю за їх виконанням та відповідно до Закону України „Про електронні документи та електронний документообіг“ від 22 травня 2003 року № 851–IV (зі змінами), Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання, затвердженого Наказом Міністерства юстиції України від 11 листопада 2014 року № 1886/5, Інструкції з діловодства у Конституційному Суді України, затвердженої Розпорядженням Голови Конституційного Суду України від 18 березня 2019 року № 33/1/2019-ОД:

1. Ввести в експлуатацію з 2 січня 2020 року Систему електронного документообігу LS Docs у Конституційному Суді України (далі – СЕД).

2. Управлінню документального забезпечення Секретаріату Конституційного Суду України організувати роботу з електронними документами у Конституційному Суді України та забезпечити:

– реєстрацію вхідної службової кореспонденції, звернень до Суду, вихідної кореспонденції, внутрішніх документів у СЕД, сканування документів, нанесення на документи реєстраційних позначок за допомогою штрих-коду;

– направлення документів на доповідь керівництву Конституційного Суду України та Секретаріату Конституційного Суду України, а також на виконання у структурні підрозділи Секретаріату Конституційного Суду України в електронній формі;

– розподіл звернень до Суду між суддями Конституційного Суду України в СЕД;

– створення та рух документів постійного зберігання, а також документів, що стосуються конституційного провадження, одночасно в паперовій та електронній формах;

– надання методичних консультацій відповідальним посадовим особам самостійних структурних підрозділів, працівникам патронатних служб суддів Конституційного Суду України;

- узагальнення пропозицій щодо подальшого удосконалення функціональних можливостей СЕД;
- оперативну взаємодію з розробниками СЕД для здійснення гарантійного супроводу системи та подальшого розвитку її функціоналу.

3. Управлінню забезпечення засідань Суду Департаменту організаційної роботи Секретаріату Конституційного Суду України забезпечити реєстрацію актів Конституційного Суду України в СЕД.

4. Управлінню інформаційно-комунікаційних технологій Адміністративно-фінансового департаменту Секретаріату Конституційного Суду України забезпечити програмно-технічну підтримку СЕД, а також збереження та захист інформації, яка в ній обробляється.

5. Суддям Конституційного Суду України та керівникам самостійних структурних підрозділів Секретаріату Конституційного Суду України визначити відповідальних осіб за впровадження та функціонування СЕД у патронатних службах суддів Конституційного Суду України та структурних підрозділах Секретаріату Конституційного Суду України.

6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на керівника Секретаріату Конституційного Суду України.

М. М. ТУПИЦЬКИЙ

ЗГІДНО З ОРИГІНАЛОМ

*Керівник Українського
регіонального центру
здобуття освіти*

[Handwritten signature]

Ф. Ф. Ткачук